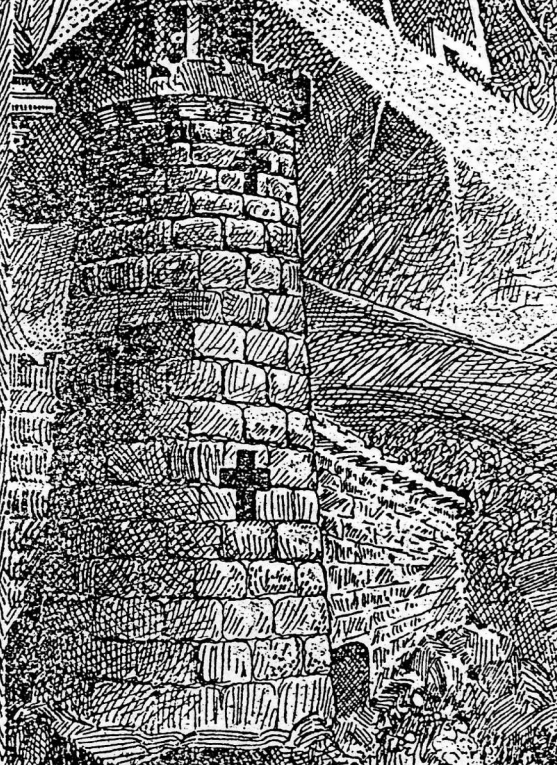

TORNUL DE VECHERE

Vestire și Prezență lui Christos

STANĂ A VARSTELOR
AL FUNDAMENTINIMENI
FOATE PUNE
O RESGUMPARARE
PENTRU TOTI

„Pazitorule, cât mai este din noapte?
Sosește Dimineata, dar intunecoasa -
ca Noaptea !” Isa 21: 11-12.

Vol. VII. Luna Septembrie No. 9
Anul dela Adam 6051. Anul dela Christos 1923

Libro **CONTINUTUL**

APLECAREA INIMEI SPRE INTELEPCIUNE	131
Inceputul intelepciunii	131
Unele aplicatiuni practice	132
Intelepciunea cerească	134
Pacinică, inuitoare, ascultătoare, miloasă, tubi- toare și dreaptă	135
COMENTĂRI LA TEXTELE DE MĂRTURISIRE	137
O VEDERE CLARĂ A CRONOLOGIEI	138
Explicația Hartei	139
Citațiuni	140
Cugete de încheiere	141

„Pusu-m'am la straja mea, stam pe turn și edutam și
vdd os mi de sa rice și ce răspuns ad dau eu celor ce se
opun” — Habakuk 2: 2.

Pe pământ întotdeauna a popoarelor cu nedumerire - mugind marea (Isaia 17: 12-14) de agudul său, vânturilor, căruiași, năvălind și în lă-
sea de cemenți mării, vor da suntem de, rick și de aseptiarea celor ce vor să fie (vib) pe pământ, dar, funderile, geșimul, șanșă înșamul și, și agudul
Așa, vol, când, și de, redca, accasta, întâmplându-se, și să, scit, ca, sta, aproape, împăria, lui, Dumnezeu, căutăt, în, sus, ridicat, capetele, voștre, și, și, în, munt...

TURNUL DE VECHERE SI VESTIREA PRESENTEI LUI CHRISTOS

VOL. VII.

CLUJ

SEPTEMBRIE 1923.

BROOKLYN

NO. 9.

APLECAREA INIMEI SPRE INTELEPCIUNE

„Invață-ne a număra zilele noastre ca să căpătăm o inimă înțeleaptă”. — Psalm 90:12

IN NUMĂRUL trecut al *Turnului de Vechere* am arătat deosebirea dintre cunoștință și înțelepciune, dintre înțelepciunea falsă sau lumească și cea adevărată, cerească, cu explicații ilustrând regulele fixate pentru amândouă. Aici vom considera câștigarea înțelepciunii și aplicarea ei practică.

Textul de mai sus este expresia dorinței sincere a lui Moisi. Totuși ea a fost scrisă pentru folosul creștinilor. „Pentru că toate care fură, scrise mai înainte spre învățătura noastră, fură scrise, ca prin stăruința și mângăierea Scripturilor să avem nădejdea noastră”, (Romani 15:4) Cu potriveală, noi cei cari suntem consacrați Domnului, aplicăm textul acesta pentru noi.

A ne număra zilele noastre înseamnă a le socoti în scopul ca să ne putem da seama de lungimea unui timp în cursul căruia trebuie să îndeplinim un anumit lucru în noi. *Aplecarea* sau îndreptarea inimei spre înțelepciune înseamnă a te pune cu statornicie, a da atențiune de aproape, și a te folosi în mod cum se cuvine de timpul și energiile tale.

Moisi tratează pe larg faptul că zilele omului nu sunt decât puține și cea mai mare parte a lor sunt petrecute în tristeată și muncă oboseitoare. Creștinul poate aprecia aceasta, știind că acei creștini cari vor să ajungă la premiul înaltei chemări, trebuie să moară cum a murit Prințul Iisus, iar zilele pentru arătarea și dovedirea credinței în Domnul, în timpul cât sunt în carne, sunt foarte puține. Minteă cucernică dorește să fie instruită în calea cea dreaptă, și deci acesta este cugetul ce se exprimă prin cuvintele lui Moisi. Exprimat în alte cuvinte, mai simple, noi ne rugăm Domnului să ne facă în stare să numărăm și să considerăm timpul care ni-e dat pentru al putea întrebuința în cel mai folositor mod și să aducă cel mai mare bine, cum și iubirea și devotațiunea noastră să fie în folosul cauzei sale.

INCEPUTUL INTELEPCIUNII

Acela care urmărește o cale care este contrară cuvântului lui Dumnezeu, Scripturile îl numesc nebun. Nebunul sta în tabăra sau cetergoria locuitorilor a omului înțelept. „Nebunul zice în inima sa: nu este Dumnezeu”. (Psalm 14:2) În lume sunt mulți nebuni educați. În

vătatul infidel (necredincios) este în clasa nebunilor. Cel neînvățat, care nu crede în Dumnezeu și nesocotește instrucția din Cuvântul său, înă se găsește în clasa nebunilor. De aici rezultă, că nu orice om învățat, după felul cum cunoaște lumea învățătura, este numaidécât și om înțelept. „Căci înțelepciunea lumii aceștia este nebunie înaintea lui Dumnezeu, pentru că scris este: ce-l care prinde cu mâna pe înțeleptii în violența lor”. — 1 Corinteni 3:19.

Oameni cu o minte puternică sau persoane înțelepte nu să dedau la închinăciuni de oameni. Acei care să închină oamenilor, pentru vre-o cauză oarecare, aparțin clasei nebunilor. „De aceea, nimenea să nu se laude prin oameni”. (1 Corinteni 3:21) Adorarea eroilor aparține acestei clase. Este urmarea unei înțelepciuni dela cel rău.

Este scris: „Inceputul înțelepciunii este temerea de Iehova”. Desăvârșitul om Adam, posedând o mentalitate sau creier desăvârșit, balansat, a fost înzestrat cu organul venerării. De aceea după natură el era dispus să adoreze pe Dumnezeu. El s'a abătut de la calea înțelepciunii și deveni un nebun în sensul că nu a respectat ordinul divin. Copii săi au fost născuți nedeșăvârșiți, și din pricina aceasta organele lor de adorațiune fură tâmpite, amortite. Este de presupus, că toate persoanele născute în împrejurări favorabile posed o adorare naturală oarecare. Unii posed o reverență mai mare, alții mai mică. Inșă persoana care este lipsită de orice reverență nu devine înțeleaptă niciodată.

Unul care posedă o dorință de a adora pe Dumnezeu începe să câștige cunoștință; iar dacă cunoștința aceasta o aplică în mod potrivit conduce la înțelepciune; iar dacă este rău întrebuințată, persoana aceea rămâne și pe mai departe nebună și adeseori devine mai nebună ca ori când. De aceea începutul înțelepciunii să arată prin aceea că unul crede că Iehova este Dumnezeu și este răsplătitor celor ce cu stăruință îl caută. Unul ca acesta își dă seama de nașterea lui ca păcătos și din pricina stării sale nedeșăvârșite are nevoie de ajutor. El cuprinde oarecare cunoștință că Iisus este marele Răscumparător și Mântuitor. El crede că aceasta este așa; și să naște în inima sa o dorință sinceră de a asculta de Domnul și de a deveni unul din aceia cari beneficiază de favoarea și binecuvântările Domnului. În felul acesta Dumnezeu îl trage la Iisus. Nimeni nu poate veni la mine, dacă nu-l trage Tatăl care

m'a trimis". (Ioan 6:44) Un astfel de om, deci, fiind de o minte adoratoare și blând la inimă, dorește să intre în legături cu Dumnezeu. Atunci Iisus îi zice: „Eu sunt calea și adevărul și viața, nimenea nu vine la Tatăl decât prin mine”. (Ioan 16:4) Unul ca acesta căutând acum adevărul are ocaziune să devie înțelept.

CHRISTOS ESTE ÎNTELEPCIUNEA NOASTRĂ

Sf. Pavel a scris: „Christos Iisus... se făcu pentru noi înțelepciune dela Dumnezeu, îndreptărire, sfințire și răscumpărare”. (1 Corinteni 1:30) Christos Iisus se face pentru noi înțelepciune în două feluri, și anume: prin cuvânt și prin exemplu. Prin cuvânt să înțelege porunca sau regula de acțiune autoritară sau instrucția autoritară. Ca și vorbitorul lui Iehova Dumnezeu, Domnul Iisus dă instrucțiuni autoritare și porunci care stabilesc regula în purtare a urmașilor săi. El pune la cale regula dumnezească de acțiune care face înțelept pe cel ce o urmează. „Dacă mă iubiți pe mine, veți păzi poruncile mele”. Cel care este înțelept dintre urmașii Domnului să străduiește să țină poruncile lui.

Prin exemplu să înțelege un patern pus pentru a fi urmat sau imitat. Iisus a purces pe o cale potrivită, lăsându-ne un exemplu acelora care urmărim în pașii lui. (Ioan 13:15; 1 Petru 2:21) Dacă acela care este atras de Iehova la Iisus ar vrea să devină înțelept, el trebuie să urmeze instrucțiunea dată și exemplul lui Iisus Christos; iar el făcând aceasta, Christos Iisus devine pentru el înțelepciune. Acestuia Domnul Iisus îi zice: „Dacă voește cineva să vie după mine, să se lapede de sine și să ia crucea sa și să-mi urmeze”. (Matei 16:24) Acest pas înseamnă consacrare. Iar luându-se pasul tăgăduirii de sine sau al consacării pentru a îndeplini voia lui Dumnezeu, marele preot înalt, Iisus Christos, îi atribuie meritul său și îl prezintă lui Iehova; iar pe baza meritului jertfei lui Christos, Dumnezeu îl îndreaptă. Îndreptare înseamnă a fi în stare dreaptă cu Dumnezeu. Această îndreptare vine prin meritul lui Iisus Christos; și deaceia Christos este îndreptăirea noastră.

Partea lui Dumnezeu în sfințire este o afacere momentană. Pe acela pe care el îl îndreaptă el îl și conștie la voia sa prin Cuvântul adevărului și-l unge, așezându-l în corpul lui Christos, și este pus la o parte pentru folosirea sa. Unul ca acesta are starea lui deci în Christos Iisus, la care starea devine într'un moment. Dar persoana care a devenit astfel o creatură nouă trebuie să desvolte fructele și darurile spiritului. Aceasta e o lucrare de sfințire din partea sa, care trebuie îndeplinită prin Christos și pe care trebuie să continue a o îndeplini până va ajunge în chipul în asemănarea Fiului lui Dumnezeu. Dacă cineva merge pe această cale dreaptă în mod constant și persistent până la sfârșitul vieții sale pământești, ea constă pentru el, calea înțelepciunii, și va scoate la mântuire și la glorie, și astfel Christos este răscumpărarea noastră.

CREȘTEREA ÎN ÎNTELEPCIUNE

Să presupune că unul care urmărește calea descrisă mai sus este o faptură nouă în Iisus Christos și dorește înțelepciune. Cum ar putea-o câștiga? Sf. Iacob răspunde: „Dacă cineva dintre voi are lipsă de înțelepciune, ceară dela Dumnezeu care dă tuturor deadreptul și nu înfruntă și i se va da. Ceară însă în credință, neîndoindu-se de nimic; pentru că cine se îndoiește seamănă cu valul mării mișcat de vânt și aruncat încoaci și ncolo”. (Iacob 1:5,6) Creștinul care are o dorință sinceră de a crește în înțelepciune este astfel îndemnat să vină cu cererea sa la Dumnezeu, cu credința că Dumnezeu îi va asculta cererea, pe care cerere să o facă prin credință în meritul lui Isus Christos; și atunci să studieze Cuvântul lui Dumnezeu îndreptând inima și mintea spre câștigarea cunoștinței din el, și atunci ascultare de poruncile Domnului. Aceasta îl conduce pe calea potrivită a înțelepciunii. Orice întrebare s'ar naște în mintea sa, cu privire la calea ce urmărește, răspunsul îl va găsi în regula fixată de Domnul care este descrisă în Biblie. Și făcându-se supus acestor reguli fixe el va deveni înțelept în înțelepciunea dumnezească. „Căci Iehova dă înțelepciune, din gura lui ies știința și înțelegerea, el păstrează ajutor celor onești, este scut celor ce umblă în neprihănire. El păzește cărările dreptății și veghează asupra căii cuvioșilor săi.” Proverbe 2:2,8.

UNELE APLICAȚIUNI PRACTICE

Acela care ar voi să fie înțelept, trebuie să primească instrucția sa din învățătura dumnezească, și să urmeze acesteia. Lucifer a căzut pentru că a nesocotit instrucția dumnezeiască și s'a sprijinit pe priceperea sa. Cunoșcând slăbiciunile fapturilor noi, care se găsesc în organismul imperfect de carne, Satan se străduiește să vâre în mintea acelora, cari ar fi aplicați spre el, unele dispozițiuni ale sale, adică nesocotirea Cuvântului lui Dumnezeu și sprijinirea pe priceperea și judecata omenească. Această cale nu e înțeleaptă, ci nebunie. „Temerea de Iehova este o învățătura a înțelepciunii, și înainte de a învăța este umilinta”. (Proverbe 15:33) După ce am învățat că Christos se făcu pentru noi înțelepciune numai prin primirea instrucției dela el, pe care el ne-o dă prin cuvânt, de sigur că ar fi nebunie să nesocotim Cuvântul lui Dumnezeu și să ne sprijinim pe o judecată nedesăvârșită a noastră. „Din toată inima ta încrede-te în Iehova, și nu te sprijini pe priceperea ta. În toate căile tale recunoaște-l, și el va face drepte căile tale. Nu fi înțelept în ochii tăi; temete de Iehova și depărtează-te de rău”. Prov. 3:5,7.

Umilinta înseamnă supunere Domnului. Pe partea potrivnică umilintei stă egoismul și mândria, iubirea de sine, dorința de a fi laudat și înălțat de alți oameni. Unul ca acesta este condus să se considere pe sine prea serios, să ajungă la concluzia că el este minună de înțelept și că este dator să se deie lumii o nouă

interpretare a planului divin și în mod cu totul deosebit de cea ce el a învățat prin *Studiul în Scripturi*. De și când este întrebat, el recunoaște că tot ce știe din planul dumnezeesc le-a cules prin citirea *Studiilor în Scripturi*, în legătură cu Biblia, totuși devine convins de importanța sa mare și că el este însărcinat în mod deosebit de Domnul să aducă la iveală ceva nou și surprinzător. Și aceasta vine de acolo că el a neglijat instrucția dată în Prov. 3:5,6. Unul care se află în starea aceasta, ar trebui să și însemne Cuvintele Domnului: „Nu fi înțelept în ochii tăi; temete de Iehova și depărtează-te de rău”. — Proverbe 3:7.

Chiar și animalul necuvântător știe unde să a hrane și să întoarcă acolo după mai multă hrană. Fiecare, așa cunoaște ierlea stăpânului său. Domnul a promis să și hranească poporul care îl caută, și ne putem baza cu încredere că el o va face. Și lucru curios, Domnul face aceasta în felul său, care se deosebește de multe ori de felul nostru, dar el nu favorizează o inimă îngâmfată niciodată. „Imbrăcați-vă cu smerenia, pentru că Dumnezeu să împotrivescă mândrilor, iar smeriților le dă dar”. (1 Petru 5:5) Aceasta este înțelepciunea dumnezească exprimată.

Acela care are bucurie în calea Domnului, care apreciază sau își dă seama că suntem la stăruitul lumii, că Domnul este de față, că el conduce munca secerișului și și adună la sine pe sfinții săi și că la timpul său el va îndeplini toate ce el a promis urmașilor săi, firește unul ca acesta urmează pe Domnul ori unde ar merge. El află plăcere de a se supune și a se umili sub mâna puternică a lui Dumnezeu, iar în ce îl privește față de el prețioasa promisiune, zi după zi să împlinescă. „Cararea celor drepti este ca zorile strălucitoare, care tot mai mult luminează până se face ziua deplină”. (Proverbe 4:18) Aceasta nu însemnează că Dumnezeu îl va descoperi un plan nou, de oarece are numai unul. Dar însemnează că celui înțelept Domnul încet încet îi luminează planul său descoperit, și el poate să vadă din ce în ce mai bine amănuntele lui.

Unii sunt aplecați spre a spune toate afacerile lor altora și multe din afacerile vecinului lor, despre care aproape ei nu mult știu. Urmand acest obicei, nu este ați îndrepta inima spre înțelepciune. Nu este înțelept a spune tuturor afacerile tale private. Nu este înțelept ați înalta nedeșavârșirile tale înaintea altora și nici chiar calitățile tale bune. Dacă ele există, ele se vor ivi dela sine în curând. „Nebunul își arată toată mânia sa, dar înțeleptul o stăpânește”. (Proverbe 29:11) „Nebunul spune multe”. (Eclesiastul 10:14) „In inima celui priceput zace [rămâne sau locuște] înțelepciunea, dar ce este în pieptul nebunului se va ști”. — Proverbe 14:33.

Unul care vorbește prea mult, adeseori el vorbește de afacerile altora, amestecându-se în treburi pe care nu îl privesc și cleveteste. Acesta nu merge pe calea înțelepciunii, pentru că „tot

nebunul se vâra într'însele”. (Proverbe 20:3) Cuvântul lui Dumnezeu trebuie să fie măsura din care să determinăm înțelepciunea adevărată.

Să ne însemnăm, că Dumnezeu a așezat pe membre în corp, după cum ia plăcut lui. (1 Corinteni 12:19) Dacă fratele tău are vre'o datorie sau serviciu să-l îndeplinească, dacă a fost desemnat pentru al îndeplini, atunci aceasta îl privește pe el și nicidecum pe tine, lasă-l în pace. Nu încerca ați desfășura învățătura sau abilitatea ta prin amestecare în ceva ce nu te privește. Fiecare este răspunzător față de Domnul; de aceea „învață să fi liniștit și să faci cele ale tale.” (1 Tesaloniceni 5:11) Amestecare în treburile altora de multeori cauzează suferință. Foarte adeseori cel care astfel să amestecă, suferă foarte mult și va începe să creadă că el suferă pentru dreptate. Totuși nu e așa. „Să nu suferă cineva dintre voi... ca unul care să amestecă în treburile altora.” (1 Petru 4:15) Căutare în treburile altora și purtare de povești, duce la ceartă și la ispită. Este dar înțelept, ca cineva să servească ca un fel de poștă sau ca un ecou al clevetirilor sau căutare neautorizată în afacerile altora? Cuvântul Domnului răspunde: „Buzele nebunului vin în ceartă, și gura lui chiamă loviturile. Gura nebunului este ruina lui, și buzele lui sunt lațul vieții sale. Cuvintele clevetitorului sunt ca mâncările cele alese, ele se cobor în lăuntrul pântecelui.” — Proverbe 18:6,8.

Clevetire înseamnă a vorbi în mod înjositor sau vătămător de altul. Presupune că tu auzi ceva necuviincios despre fratele tău. Tu însă nu cunoști dacă este adevărat sau nu, deoarece informațiunea ta se bazează numai pe cele auzite. Dar fie că acel caz ar fi adevărat sau nu, repetarea lui către un altu înseamnă clevetire. Ar fi repetarea ei lucru înțelept? Cuvântul Domnului răspunde: „Cel ce tănueste ura, are buze mincinoase, și cel ce răspândește vorbirea de rău, este nebun. În vorba multă greșelele nu lipsesc, iar cel ce și stăpânește buzele sale, este înțelept.” (Proverbe 10:18,19) Diavolul este cel mai mare clevetitor. Prin urmare, îndeletnicirea cu clevetirea înseamnă a urma calea nebuniei și nu a înțelepciunii dumnezeesti. „Adu-le aminte... să fie gata spre orice lucru bun și să nu defaime pe nimenea.” — Titu 3:1,2.

Amestecarea în treburile altora, purtarea poveștilor și clevetirea sunt fructe ale spiritului rău, pentru că Satan este clevetitorul și pricinuitorul căii neînțelepte. Calea lui fu foarte neînțeleaptă. Ar fi foarte neînțelept al urma pe el. Uneori un anumit frate este așezat într'o anumită poziție de serviciu în biserică. Alții din această stări a inimii lor caută să se amestecă în afaceri străine, să poarte povești din gura în gură, să se dedere la clevetiri, vorbire de rău, invinuire nedrepte, care în urmă conduc la ceartă. Astfel pe această gura pe care oare laudă și mărire lui Dumnezeu, ies vorbe ceartă și cuvinte amare. Așa o cale conduce la împărtășire

adunării. Satan fu cel care a atătat cearta, iar când împărțirea s'a întâmplat, el a câștigat o biruință asupra fraților. Aceștia pretind a fi frați în Domnul, sunt însă în ce privește doctrinele și totuși nu se pot aduna la oaltă. Fraților, o asemenea cale nu este înțeleaptă! Aceasta stare de lucruri n'ar trebui să se întâmple. Căruia dintre cei doi domni văeți voi prin aceasta un serviciu? Dacă faceți Domnului bisericii adevărate, atunci spiritul amărăciunii și împărțirii va lipsi de acolo. Fiți siguri că dacă în adunare, între frați, este amărăciune și mânie, iar voi aflați în inima voastră din aceste amărăciuni, atunci voi nu urmați calea petrivită a înțelepciunii dumnezeiești. Poate voi credeți că sunteți înțelepți în calea pe care ați luat. Dar cercetați-vă inima voastră după măsura dumnezească. Veți găsi că ea este următoarea: „Iar dacă aveți rămânire amară și zavistie în inima voastră, nu vă mândriți față de adevăr (prin atare purtare) și minții? Această înțelepciune nu vine de sus, ci este pământească, firească, demonească. Căci unde este rămânire și zavistie, acolo este neorânduială și orice lucru rău.” (Iacob 3:14-16) Toate adunările de Studenți în Biblie, cari citesc aceste rânduri, și fiecare membru al acestor adunări, în cari se găsește cearta, prierie sau deosebire să se întrebare pe sine în mod serios această întrebare: „Urmez eu calea înțelepciunii dumnezeiești sau mă las condus de o înțelepciune falsă, pământească și trupească?” Iar să ne aducem aminte de porunca ce Iisus a dat-o creștinilor nouă: „Să vă iubiți unul pe altul după cum v'am iubit eu”. Dacă această iubire neegostă, curată și dumnezească există, atunci împărțirea unei adunări va fi ca neputință.

INTELEPCIUNE CEREASĂ

Ca creați noi în Christos, în mod serios, noi dorim să servim Domnului nostru, caresc, ca să fim lui bine plăcuți. Pentru a putea câștiga premiul înaltei chemări noi trebuie să devenim înțelepți după regula cerească. Dacă suntem înțelepți, vom asculta poruncile date de Domnul fapturii noi. (Ioan 13:34, 35) Dacă în adunare să găsească anumiți membri cari știu să se amesteca în afacerile altora ca elevetitori vorbitori de rău, purtători de cuvinte rele, zavistitori, atunci cei ce doresc să desvolte înțelepciunea dumnezească să înconjure pe aceștia și să se ferească de a urma pe calea lor. Ei să urmeze pe calea dreaptă în ce privește viața și purtarea, și să se lase conduși de spiritul blând și înțelept.

Vorbind despre înțelepciunea adevărată, care se pogoară de la Domnul, Sf. Iacob zice: „În înțelepciunea de sus este mai întâi curată, apoi pacinică, fără zădărire, ascultătoare, plină de milă și roade bune, neîndoelnică, fără fațarnie. Și sta mână de dreptate este în pace semănată de cea care fac pace.” (Iacob 3:17, 18) Scriptura aceasta a fost de multe ori rău înțeleasă și rău întrebuintă. Să ilustrăm. Un membru al adunării se consideră în părerea sa foarte înalt și se face

un fel de polițist pentru alții din adunare. Un astfel de polițist de sine constituit este cuprins de gândul că este de datoria lui sau a ei să cenzureze umblarea și conducerea altora din adunare. Urmarea acestei purtări este tulburare. Un astfel de polițist de sine constituit își scuzează această poziție a sa prin teoria că este de datoria lui sau a ei ca să facă să fie toți curăți înainte de a să putea ajunge la pace, și că el sau ea nu poate îngădui pace în adunare până nu corectează pe alții ca ei să umble după ideile lui sau a ei de perfecțiune. Acești polițisti de sine constituiți spun în substanță: „Eu stau lângă principiu și îmi propun să îndreptez lucrurile în adunarea aceasta”. Acel frate nu vede că ceea ce el numește principiu și lângă care stă este numai interpretarea sa a conducerii potrivite sau nepotrivite de urmat. Aproape în fiecare caz el vatămă Scripturile sprijinindu-se pe priceperea sa și neîncrezându-se în Domnul și să-i urmeze conducerii lui. (Proverbe 3:5, 6) Principiul înseamnă de fapt legea lui Dumnezeu sau voia sa exprimată. Este regula de acțiune dumnezească pentru guvernarea tuturor creaturilor inteligente. Acela care stă strict lângă principii trebuie să fie călăuzit numai de Cuvântul lui Dumnezeu. Se va observa, că Sf. Iacob nu spune că înțelepciunea dumnezească constă din aceea, că un frate să îndrepte purtarea altuia. În Biblie nu se găsește nici un text care ar spune că un frate are datoria să pedepsească pe altul și prin aceea să-l curătească. Din potrivă, regula dumnezească să exprime astfel: „Fraților, dacă un om va fi fost apucat de vre-o greșală, voi cei spirituali îndreptați pe unul ca acesta prin spiritul blândăței, luând seama asupra ta însuși, ca să nu fi și tu încercat.” — Galateni 6:1.

Ori ce încercare de a ajuta pe un frate sau soră la o conducere mai bună și curată trebuie făcută într-un mod blând și binevoitor, având în vedere și de scop de ai ajuta să-și ducă sarcina și nu de ai îngreuna acea sarcină. De obicei, unul care încearcă să fie un fel de polițist spiritual al adunării se socotește pe sine ca foarte însemnat. Despre unul ca acesta înțelepciunea dumnezească să exprime astfel: „Pentru că dacă gândește vre unul că este ceva, de și nu este nimic, se amăgește pe sine însuși. Lămurească dar fiecare lucrul său însuși.” — Galateni 6:3.

INTAIU CURATĂ

Când un frate a vatămat pe un altul Domnul a lăsat o regulă de acțiune pentru un asemenea caz, care trebuie să fie urmată. (Matei 18:15-17) Acest cod sau procedură de lege dumnezească nu poate fi nesocotit fără urmări neînțelepte și foarte grave. Sunt unele greșeli cari se produc contra bisericii, și cade în sarcina bisericii, ca și corporațiune, să le trateze într-un mod arătat de Cuvântul lui Dumnezeu. În anumite împrejurări, biserica ar putea chiar să oltămeze din sinuc ei pe un anumit frate sau

soră, dar nu se găsește nici una în Biblie care ar autoriza pe biserica să impună vre-o pedeapsă asupra vreunui membru cu scopul de a-l vătăma sau al deonora. Această giminare, firește, este în sine o pedeapsă, dar ea se impune cu un singur scop în vedere, și numai unul, care este încercarea de al trezi pe fratele a primejdia în care se găsește și de ai ajuta să scape de sub influențele adversarului și al întoarce pe calea adevărată. Nu este nici un motiv drept pe baza căruia cineva să-și justifice purtarea sa de a vătăma pe altul în biserică sau afară de biserică. Creștinilor se impune să facă bine tuturor, și mai cu seamă celor de o credință. De aceea, când un frate este în modul cerut de Scripturi eliminat din adunare, aceea adunare trebuie să fie gata la orice timp când el arată vre-o dispozițiune de întoarcere și reformare, de ai ajuta în tot modul posibil și al reintegra. Numai Satan ar fi interesat în ruina totală a unui frate. Nici un fiu al lui Dumnezeu, n'ar trebui să-i deie ajutor lui Satan. Ori cine care urmărește o cale de mână pe vre-un frate sau soră în lătrărie dela Domnul urmează o cale în directă contradicție cu înțelepciunea dumnezească. Dacă însă o despărțire în adunare devine necesară, ea trebuie făcută cu bunăvoință și cu inima curată, fără vre-un limbaj violent sau acuzator.

Dar ce a voit Sf. Iacob să spună când a zis că înțelepciunea dumnezească este mai întâi curată? El a însemnat ceea ce a zis, că ne trebuie să umblăm conform regulii dumnezeiești de înțelepciune, curățindu-se *pe sine*. Speranța celui înțelept este să fie asemenea Domnului Iisus și să fie cu el. Și ori cine are speranța aceasta în sine, se curățește pe sine, după cum acela (Domnul) curat este" (1 Ioan 3:3). Deci iubitorilor, având aceste făgăduințe, să ne curățim pe noi înșine de orice mângâiere a trupului și a spiritului, desăvârșind sfințenie în temere de Dumnezeu" (2 Corinteni 7:1). Subliniază cuvintele din Scriptura aceasta: *pe sine*. Noi ar trebui să urmăm Cuvântului lui Dumnezeu și nu priceperii noastre nedesăvârșite pentru a înțelege lucrurile. Lămurite sunt toate Cuvintele lui Dumnezeu. Scut este acela care se încred într-însul. *Nu-adaugi nimic la Cuvintele Lui*, ca să nu te încerte, și să te găsească minelios" (Proverbe 30:5-6). Curățenia despre care se vorbește aici înseamnă o curățenie de cuget, de cuvinte și purtare. Înseamnă a fi fără violență sau amăgire, a fi sincer, deschis și a iubi lumina și adevărul, urmând acestora din toată inima. Înseamnă o inimă și minte care primește Cuvântul Domnului ca final. Înseamnă pe unul care nu se amăgește pe sine în credința că concluziunile sale ar fi superioare voei exprimate a lui Dumnezeu.

Pentru sunt cei curăți cu inima, deoarece ei vor vedea pe Dumnezeu" (Matei 5:8). Acel care vor umbla în împărărie trebuie să aibă inima neștirgată și inima curată. (Psalm 24:4). Creștinul este statuit să curățească asupra

lor curate. (Filipeni 4:8). Dacă vezi pe alții făcând rău prin clevetire, răvoință, batjocorire sau merg pe o altă cale greșită, nu te face părtaș de păcatele lor. Păstrează-te curat pe tine însuși" (1 Timotei 5:22). Dacă fiecare ar avea o inimă curată, vorbire curată, nu s'ar întâmpla ceartă niciodată. Ar dăinui pacea, pentru că "sacrificele cele mai curate sunt cuvintele plăcute" (Proverbe 15:26). De aceea putem vedea forța declarațiunii Apostolului, că înțelepciunea dumnezească este mai întâi curată. Unde aceasta dăinuiește va dăinui pacea. De aceea, este de mare însemnătate să se privească fiecare *pe sine*, să-și curățească propria sa inimă și minte și conducere, să se ferească de a băga mâna altora, de a se amesteca în treburi care nu-l priveșc, de a blama sau vătăma în vre-un mod pe nimeni să curățească orice egoism, mândrie și ambiție. Luminează și să urmeze îndemnul dumnezeesc: "Iubiți-vă dăinuiți din inimă unii pe alții" (1 Petru 1:22), și atunci pacea va urma.

PACINICĂ, ÎNVOITOARE, ASCULTĂTOARE

"Apoi pacinică". Înțelepciunea dumnezească este "apoi pacinică". Nu este nici un motiv sau senza pentru ceartă între poporul Domnului, chiar și dacă s'ar întâmpla că este nevoie să dam la o parte pe unii din cauza necurătenii lor. Așa un pas trebuie luat cu fermitate, însă în mod binevoitor și iubit, lipsind cu desăvârșire orice cuvinte violente, aspre sau amare. Înțelepciunea dumnezească dă această instrucție: "Căutați pacea cu toți și sfințirea, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul". — Evrei 12:14. Dacă conducerea unui creștin este după Cuvântul lui Dumnezeu, așa cum e învățat de Iisus, atât prin învățatură cât și prin exemplu, urmează că acela va locui cu alții în pace. Iisus este numit Domn al Păcii. Acela care este în Christus, urmând calea înțelepciunii dumnezeiești, are făgăduința că "pacea care este mai presus de orice minte va păzi inimile voastre și gândurile voastre în Christus Iisus". (Filipeni 4:7). Cel care este necurat în inimă și în purtare va fi turburat în conștiința și inima sa și nu va avea această pace; și de aci urmează trebuința unei curățiri lăuntrice, înainte de a putea ajunge la pacea care întrece orice știință omenească. De aceea, fiecare să se curățească pe sine conform acestei reguli dumnezeiești, iar unde aceasta se face, pacea desăvârșită va dăinui în adunare. Meditarea asupra înțelepciunii dumnezeiești va stabili mintea și inima unuia în pacea desăvârșită. — Isaia 26:3.

"Invoitoare, ascultătoare". Înțelepciunea dumnezească dezvoltă în cel ce o urmează, gentilețea și fi gentil înseamnă a fi o fire blândă, afabil și binevoitor, chiar și în împrejurări încercătoare, a nu fi aspru, dur sau bombastic. Fire blândă înseamnă că unul are o fire ce nu se lasă provocată, blândetea arată un spirit care a fost scolar prin suferințe. Moisi a suferit mult și a devenit umilțit între umilți. David a suferit multe greutăți și a devenit gentil sau bine-

voitor. Gentilețea este asemănarea lui Dumnezeu. După ce David se luptă cu Filistenii în mai multe rânduri în dealurile Iudeii și a fost scăpat din mâinile lor și a altor dușmani ai săi, el a compus o cântare de laudă și mărire lui Dumnezeu, în care el zice: „Tu-mi dădu-și scutul mântuirii tale, dreapta ta m'a sprijinit, și mila ta m'a ridicat”. (Psalm 18:36) În epistola sa către Timotei, Sf. Pavel, dându-i acestuia instrucțiuni cu privire la calitățile ce trebuie să poseadă unul care vrea să fie plăcut Domnului, scrie: „Un slujitor al Domnului nu trebuie să se lupte cu să fie către toți blând, învățător îndemnativ, răbdător de rele”. — 2 Timotei 2:24.

„Invoitoare” înseamnă că unul care a suferit o vătămare dela altul este în stare să-i asculte cererea de iertare din partea celui vinovat, și să-i asculte cu o ureche simpatică; și nu numai că îl ascultă, ci și îl iartă și îi întinde orice ajutor celui vinovat. Noi ne rugăm lui Dumnezeu să ne ierte greșelile noastre cum iertăm și noi celor cari ne greșesc nouă. Noi așteptăm ca el să ne îndeplinească cererea, dacă o facem din credință. Acela care să desvôltă pe sine după instrucția dumnezească dorește să aibă asemănarea lui Dumnezeu în sine; de aceea este invoitor să ierte greșelile altora față de el. Unul ca acesta își dă seamă că toți sunt nedesăvârșiți și lipsiți; că toți trebuie să ceară iertare dela Domnul și deci trebuie să desvôlte acest atribut dumnezeesc în ei față unul de altul și către toți.

MILOASĂ, IUBITOARE ȘI DREAPTĂ

„Plină de milă și roade bune”. A fi milos înseamnă a fi compătitor; a privi asupra celui nenorocit cu milă. Înseamnă indulgență în aducerea vreunei pedepse, unde pedeapsa ar fi dreaptă și cuvenită. „Căci tu, Doamne, ești bun și iertător, plin de îndurare către toți cei ce te chiamă”. (Psalm 86:5) „Către cel bun, bun te-ai arătat”. (Psalm 18:26) „Fericii cei milostivi, că ei vor fi miluiți”. (Matei 5:7) Înțelepciunea dumnezească iarăși ne zice: „Fiți deci miloși, după cum și Tatăl vostru este milos. Nu judecați, și nu veți fi judecați; nu osândiți, și nu veți fi osândiți; iertați, și veți fi iertați”. (Luca 6:36, 37) Mila face deosebire între rău și cel care face răul. Nici un creștin nu poate avea simpatie cu cel care este rău; dar poate să exercite un simț compătitor față de cel care a făcut răul când acesta încearcă să se întoarcă și îi pare rău de răul făcut.

„Roade bune” înseamnă ceea ce rezultă din facerea de bine. Unul care urmează înțelepciunea dumnezească încearcă să facă tuturor numai bine, și astfel el culege roadele bune ale spiritului.

„Fără părtinire”. Părtinirea înseamnă să arăți favoritism unei persoane sau unei părți și astfel a nu fi drept și onest față de toți. Iarăși zice Apostolul Pavel către Timotei: „Dau dovadă măintea lui Isus Christos și a tuturor ingerilor alesi, că să păzești acestea fără hotărâre de mai-

înainte (prejudecătă), nefăcând nimic după părtinire”. (1 Timotei 5:21) Deci, înțelepciunea dumnezească îndrumă, că creștinul trebuie să se poartă drept față de toți, și aceasta mai mult față de frații săi.

ONESTĂ — NEEGOISTĂ

„Fără fățarnie”. Fățarnic este unul care face o față exterioară dar în lăuntru păstrează cu totul o altă stare, unul care pretinde virtute și pietate dar are o inimă rea. Fățarnia este un atribut de-al lui Satan. Calitatea ei este amăgire; și unul din numele lui Satan este *șarpele*, care înseamnă amăgitor. De aceea, a fi fără fățarnicie înseamnă a fi deschis, cinstit și onest; a nu mărturisi un lucru și face altul. Cărturarii și fariseii erau fățarnici. Ei pretindeau a reprezenta pe Domnul, când de fapt ei erau fi celui rău. (Luca 11:44; Ioan 8:11) Inspiratul martor al Domnului, vorbind înțelepciunea dumnezească către creștini, zice: „Dei lepădând orice răutate și orice violenție și fățarnie și pizmă și orice vorbiri de rău... doriți cu înfocare laptele cuvântător neprefăcut, ca în el să creșteți spre mântuire”. — 1 Petru 2:1, 2.

Astfel noi vedem, că acela care devine înțelept dumnezește este mai întâi curat prin spălare cu sângele lui Christos și prin transformarea ce o experimentează sub influența Cuvântului, sfințit fiind prin adevăr și curățându-se pe sine pe dinlăuntru și dinafară. Acesta se află deci într-o stare de pace cu Dumnezeu și are pacea lui Dumnezeu și dorește să locuiască în pace. El dorește pace, înțelegere, învoire și unire cu toți frații și încearcă să desvôlte în sine calitățile dumnezești: blândete, milă și iubire. Așa dar, acela care pune înaintea minții sale pe Isus Christos, desăvârșitul nostru patern, și care se hrănește din cuvintele lui Dumnezeu și cuvintele Mântuitorului învață să aprecieze bunătatea lui Dumnezeu, care a făcut pe Isus Christos înțelepciune pentru noi.

De aceea, să ne aducem aminte, că avem numai scurt timp pentru dezvoltarea înțelepciunii cerești și fiecare se facă din rugăciunea lui Moisi rugăciunea sa, ca să ne știm număra zilele într'un fel care să ne înțeleptească inimile, că adevărata înțelepciune care vine de sus, să desvôlte în noi fructele caracterului unui creștin adevărat. Prin urmare, cu mare grijă trebuie să fie creștinul în zilele de acum, pe care să le numere și să le cumpăneasca, ca să nu fie prădate. El ar trebui să le socotească sau numere ca și atâtea privilegii și ocazii de a crește în asemănarea Domnului, și de a vesti virtuțile Aceluia care l-a chemat din întuneric la lumina lui minunată, iar în timp ce face aceasta, să deie o mână de ajutor, cuvinte de mângâiere și încurajare celorlalți frați ce se luptă pe aceeaș cale strâmtă, străduindu-se să ajungă la aceeaș asemănare a lui Christos. A merge pe căile înțelepciunii înseamnă a călători spre viața vecinică. Pretindând deci deosebirea dintre înțelepciunea

falsă și adevărată și aplicarea practică a celei dumnezeiești, noi vom putea pricepe și pretui mai bine următoarele cuvinte ale înțeleptului care a zis: „Fericit este omul, care a aflat înțelepciunea, și omul, care a câștigat înțelegere. Căci câștigurile ei mai bune sunt decât câștigurile argintului, și venitul ei de cât al aurului;

mai prețioasă este de cât mărgăritarele, și toate cele de dorit nu se aseamănă ei: în dreapta ei este lungimea zilelor, în stânga ei avuțiile și onoarea; căile ei sunt căi plăcute, și toate cărările ei sunt pace: pom al vieții este pentru cei ce o îmbrățișază, și cei ce o cuprind sunt fericiți”. — Proverbe 3:13-18.

Watch Tower 15 Martie 1922.

COMENTĂRI LA TEXTELE PENTRU ADUNAREA DE MĂRTURISIRE ȘI RUGĂCIUNE

TEXTUL PENTRU 22 AUGUST

„Rodul spiritului este... blândețe, înfrânare”
Galateni 5:22, 23

IN INTELESUL acestor Scripturi blândețea înseamnă o stare a minții care face pe unul să judece cu mintea întreagă, după cum trebuie să cugete — și să nu fi înălțat unul în mintea sa. Isus a zis: „Eu sunt blând și smerit cu inima.” (Matei 11:29) Către noua creațiune Sf. Pavel zice: „Zic oricui care este între voi, să nu fie cu gând mai presus decât ceea ce trebuie să gândească, ci să gândească ca să fie întreg la minte; Dumnezeu a împărțit fiecăruia după măsura de credință.” — Romani 12:3.

A fi înălțat cineva în mintea sa este un fruct al spiritului rău. Lucifer înălțându-se astfel, deveni Satan, diavol. O armă puternică a sa în contra nouilor făpturi este de a le vări în minte ideea înălțării de sine. Acela care este transformat în asemănarea Domnului Isus Christos, își dă bine seama că tot ceea ce el este, are, sau nădăjduște să aibă, va fi un dar prețios dela Domnul. El simte o bucurie de a se supune voiei lui Dumnezeu. În ceea ce Dumnezeu a prevăzută pentru el cu aceea el este mulțumit. De aceea blândețea să poate defini ca „iubirea în resignațiune.” Noua creațiune este adusă la aceasta stare de minte prin iubirea sa față de Domnul și prin dezvoltarea în asemănarea Domnului Isus.

Infrânare înseamnă stăpânire de sine sau moderațiune. Spiritul Domnului, lucrând asupra creațiunii noi, iar noua creațiune lucrând sub conducerea acestuia, dezvoltă în el simțul stăpânirii de sine. El învață să fie moderat în toate. El să încrede în Domnul și de aceea nu este luat de pe picioare când să întâmplă lucruri neobișnuite. Când suferă persecuțiune, el își amintește că Domnul le permite pentru un anumit scop bun. Și de aceea el refuză să se lase sub influența înrădăcinării sau mâhnirii. Când este înălțat, el își dă seama că orice înălțare adevărată vine dela Domnul; prin urmare, el este calm și modest și să repausează în iubirea Domnului și nu deraliază dela calea potrivită prin înșelăciunile adversarului. El recunoaște, că orice primește pe linia aceasta vine dela Domnul, și își arată aprecierea sa prin bucurie și mulțumire launtrică și fidelitate în luptă și nu prin demonstrațiuni exterioare.

Fructul complet și copt al spiritului sfânt este iubire, format din elementele bucurie, pace, îndelungă răbdare, bunătate inimă bună, credință, blândețe și înfrânare. Aceste combinate și coapte într-o iubire desăvârșită constituie fructul spiritului. Iubirea este

infățișarea desăvârșită a asemănării Domnului. De aceea iubirea este cel mai mare lucru din toate.

TEXTUL PENTRU 29 AUGUST

„Să fiți dar înoșiți în spiritul minții voastre”
Efeseni 4:23

APLECAREA potrivită a spiritului sau dispoziției minții noi este spre Isus Christos, ca creatura să fie transformată în asemănarea lui. A fi schimbat prin înnoirea minții înseamnă a fi renovat, reformat și edificat în altă direcție decât până atunci. Este numai o singură cale pentru renoirea minții și aceea este hrănirea minții cu hrana pregătită de Domnul. Înseamnă a petrece cu mintea în lucrurile aparținătoare Domnului și proviziunile sale grațioase pentru omenire. Iar această, mai departe înseamnă că unul studiază Cuvântul lui Dumnezeu și ajutoarele provăzute de Dumnezeu. Cugetând și meditând asupra lucrurilor aparținătoare împărăției Domnului îl conduce pe unul la ași pune mâna și să facă tot ce-i stă la îndemână pentru înaintarea intereselor acelei împărății.

Creștinul care dezvoltă un caracter trebuie să ajungă la punctul curajului și tăriei. Noi acum am ajuns la un timp când numai e voie să ne lăsăm a fi trântiți încoace și încolo de orice învățătură ce vine, ci să stăm sătornici în Domnul și lucrurile în cari el ne-a învățat. După ce am fost aduși odată la cunoștința adevărului noi trebuie să fim prețuitori de proviziunea lui Dumnezeu pentru noi. A deveni indiferenți sau nepăsători față de aceasta, sau a o pune la o parte, ar însemna dezvoltarea spiritului nealealității față de adevărul pe care Domnul ni l-a dat să ne nutrim mintea cu el. Este cu neputință pentru unul ca acesta, continuând pe calea aceasta, să rămână multă vreme în adevăr. Cu vreme el va depăși în întunecare complet. Dumnezeu, în mila sa, trage pe unii oameni la Christos acum, și deci la adevăr; prin nepăsare, lipsă de apreciere sau nealealitate unul ca acesta să departă singur dela adevăr și dela Domnul. Pentru creștin nu este decât o singură cale potrivită, iar aceea este de a să hrăni în continuu și a-și umplea mintea cu lucrurile scumpe de adevăr și har de pe masa Domnului și de a-și ține mâinile angajate în lucrul ce aparține împărăției și intereselor ei, făcând aceasta din toate puterile sale. Cugetarea potrivită în direcția aceasta, renovează și renoește spiritul minții și îl conduce pe unul ca acesta de ce în ce mai aproape de Domnul și voia sa.

Watch Tower 15 Iulie 1923.

Doamne umilește-mă pe mine,
Ca să ntot numai în Ta grație.
Adâncă închinăciune-ți aduc,
Și la crucea lui Isus mă arunc.

Doamne umilește-mă pe mine,
Ca să pot primi a Ta grație.
Bunătate în mine nu este,
Dar la Isus fiul Tău privește.

O VEDERE CLARĂ A CRONOLOGIEI

ACA ar fi trebuit o deplină cunoaștere a tuturor amănuntelor cronologiei pentru ca să ajungem la biruința înaltei chemări, această cunoaștere s'ar fi dat dealungul epocii Evangheliei. După adormirea apostolilor cronologia n'a mai fost luată în seamă până aproape de „zilele sfârșitului.” Când însă s'a apropiat timpul în care să se statornicească împărăția, Dumnezeu a început să arate unora dintre servitorii săi semnele timpului, pentru ca biserica să nu rămână în întuneric, așa după cum spunea Apostolul.—1 Tesalonicienii 5:1-8.

Am văzut adeseori drumeți cari până a nu se apropia de destinație, nu sunt prea băgători de seamă la indicatorul lor; dar când să se apropie, încep să cerceteze cu deamănuntul orarul ca să vadă dacă trenul ajunge la vreme. Faptul că ei știau sau că nu știau când le va fi sosirea, nu poate să influențeze sosirea trenului lor, dar are mult de a face cu pregătirea lor. Tot astfel sunt și consacrații Domnului, în vreme ce ei să apropie de destinație.

Afară de istorisirea Bibliei, istoria rasei omenesti este foarte nesigură și încă în copilărie. Istoria familiilor s'a moștenit din gură, din tată în fiu, veacuri de-a rândul. Generațiile cari veniau, au fost mai mult sau mai puțin emigratoare; și, pe măsură ce familiile deveniau mai numeroase, iar afacerile zilnice mai urgente, a fost lesne ca omenirea să și uite trecutul și să arunce peste ei aureola tradiției. Întâmplător apoi, regii doriră să și aibă isprăvile însemnate pentru ca generațiile viitoare să le cunoască măria; astfel se păstrară răvașele familiilor domnitoare și cari au fost așezate în palatele regilor. Războaiele fură dese; iar biruitorul avea prea puțină sau nu avea nici o grijă de istoria învinsului, iar dacă această istorie se conserva, se avea grijă să fie schimbată pentru că importanța învingătorului să pară și mai mare. Aceasta s'a continuat așa, într-o măsură mai mare sau mai mică, până în anii 800-600 înainte de Christos. Istoria seculară începe atunci să fie mai la modă, dar nu fu nici prea populară nici prea vrednică de crezământ.

Cronica evreilor este o excepție remarcabilă. Dumnezeu li-a dat o istorie completă, exactă și conectată începând dela crearea omului dintâi până la ieșirea lor din Egipt. Aceasta, împreună cu cronicile lor păstrate îngrijit, pentru ca să asigure linia de succesiune a preoților lor și a regilor, continuă până la întoarcerea lor din prisoare. Babilonului, întâmplată în anul mondial 3592. La acea dată istoria seculară începe a fi vrednică de încredere, iar de aci înainte istoria evrească încetează. Faptul acesta este de la sine foarte însemnat.

Problema istoricilor a fost să facă legătura convenită dintre întâmplările istorice de dinainte și din timpul prisoarei babilonene. Istoria evreilor înaintează aproape 90 de ani paralel cu aceea a babilonenilor și se atinge eu a acestora în mai multe puncte. Însemnările biblice din acest timp pomenesc des despre regii babiloneni și aruncă întâmplător multă lumină asupra națiunii acestora. Acesta este motivul, pentru care istoricii se silesc în general să trage linia cronologică prin însemnările evrești și cele babilonene. Asupra unuia dintre punctele de asemănare s'a convenit în general; dar, pentru că nu citeșc așa cum trebuie unele dintre profetiile israelitene și recordul despre împlinirea lor, cronologiștii, silindu-se să îmbine alte date, diferă mult unul de altul. În general ei construiesc greșit datele cu aproximativ 18 sau 19 ani.

Totuși, n'ar trebui ca ei să întâmpine nici o dificultate, dacă ar urmări cu grijă recordul sau însemnările Bibliei. Pentru ca toți să poată vedea cu ușurință că noi am fost corecți în datele noastre din „Studiile în Scripturi” și „Turnul de Veghere”, prezentăm alături o hartă arătând armonia dintre relațiile Scripturilor și explicând dificultățile aparente. Se va vedea din ea timpul când s'au făcut cele mai multe dintre profetii, în special ale profesorilor Ieremia, Ezekiel și Daniil.

Unii cari s'au încredut prea mult în istoria seculară, au ajuns în confuzie și au început să se îndoiește de încrederea în Biblie. Acei sunt singurele baze sigure ale adevărului Dumnezeu.

Cronologia însăși nu este o doctrină vitală, de neapărată trebuință mântuirii; ea însă este strâns legată de învățăturile Cuvântului Domnului și ne va ajuta să le primem așa cum trebuie în legătură cu epocile respective. De aceea toți pe căți îi interesează, să o studieze temeinic.

Punctele în cari se deosebesc istoricii sunt mai cu seamă între anii 536 și 630 a. Chr. Istoria conectată a Bibliei se încheie cu întoarcerea sub Zerubbabel, la sfârșitul anului al 70-lea al prisoarei lor. Acesta a fost anul 3592 dela facerea lui Adam, și a fost întâiul an al lui Cir regele Persilor. Acest „întâi an al lui Cir” s'a admis de toți istoricii a fi anul 536 dinainte de Christos.

Cu toții admit, că dacă anul 536 a. Chr. a fost ultimul din cei 70 de ani de prisoare, întâiul an de prisoare a trebuit să fie anul 606, dinainte de Christos. Cu ce eveniment din istoria evreilor s'au început cei 70 de ani? Trebuie însemnat, că linia cronologică așa cum este redată în Biblie, este dată de oameni sfinți, de încredere, aleși de Dumnezeu ca servitori ai săi; și de aceea vrednică de a fi crezută; oamenii răi, necredincioșii, națiunile păgâne, de câteori vin în atingere cu poporul lui Dumnezeu, se face referare la ei numai întâmplător.

Pentru ca toți să poată compara unele dintre concluziile istoricilor seculari, vom cita din Enciclopedia lui McClintock și Strong: „Nebucodonozor se avântă și atinse Egiptul, tocmai când știrea despre moartea tatălui său i-a chemat înapoi; și înturnându-se el repede la Babilon, fu destul de norocos a se vedea ales rege, fără nici o frământare, la anul 604 înainte de Christos.” Lista regilor babiloneni ea o dă dupăcum urmează:

Nabopolassar	dela 625-604 a. Chr.	21 ani
Nebucodonozor, fiul lui.....	dela 604-561 a. Chr.	43 ani
Illoarudamus, feciorul lui		
(zis Merodac cel rău).....	dela 561-559 a. Chr.	2 ani
Nerigassolassurus	dela 559-555 a. Chr.	4 ani
Nabonadius (împreună cu		
fiul său Belșazzar)	dela 555-538 a. Chr.	17 ani

Acesta din urmă cade la 538 înainte de Christos, când Darie și Cir, în fruntea Mezilor și a Persilor, cuceresc Babilonul; de atunci începe al doilea imperiu mondial. Peste doi ani, Cir devine singur domnitor, la 536 a. Chr.

Lista de mai sus fixează, că Nebucodonozor n'ar fi fost rege decât dela 504 a. Chr. Dovezile unite din 2 Regii, 2 Cronica, Ezra, Neemia, Ezekiel și Daniil, spun că Nebucodonozor era rege al Babiloniei pe vremea când s'a început perioada de 70 de ani a prisoarei israelitene. Iar acest an se știe că a fost anul 606 a. Chr. Pentru ca să facă o punte peste această dificultate, s'a atribuit, că el a domnit împreună cu tatăl său timp de doi ani. Din afirmațiunea lui Ieremia 25:1-3, după, „anul al patrulea al lui Iehoiakim fu anul întâi al lui Nebucodonozor regele Babilonului;” s'a atribuit apoi, că anul al patrulea al lui Iehoiakim a trebuit să fie anul întâi al prisoarei, deci anul 606 a. Chr. S'atorindu-se, aceasta, toate celelalte date trebuiau împacate cu acestea. Istoricii seculari traseră deci „concluzia”, că Nebucodonozor era considerat ca rege, deși dela 606-604 ar fi domnit împreună cu tatăl său. Aceasta arată metoda prin care s'a ajuns la datele marginale ale unor dintre Bibliele din Oxford, cari urmează cronologia Episcopului Usher. Notați-vă arătările acestea marginale, în comparație cu Ieremia despre to poporul lui Iuda, în anul al patrulea 18 ani. Vezi nota marginală de lângă 2 Cronica 36:19. După aceasta nu va mai fi trebuință să continuăm.

Vom arăta acum cât de clare sunt arătările Scripturilor. Ieremia 25:1 zice: „Cuvântul care a fost către Ieremia despre tot poporul lui Iuda, în anul al patrulea al domniei lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, care a fost anul întâi al lui Nebucodonozor, regele Babilonului;” Nimic nu ne arată în acest vers, că unde era Nebucodonozor la timpul când Ieremia a primit aceste cuvinte dela Domnul. Profetul a dat pur și simplu data când le-a primit [anul 23 al profetiei sale, vezi referința la doi regi, unul al lui Iuda și unul babilonen] în versurile 2 și 12 al prórocesiei, că Dumnezeu a vorbit

...anului 606 a. Chr. și că în anul 606 a. Chr. a avut loc în țara NU era INCA pustiuță (v. 14). Aceste două evenimente nu trebuie confundate. Dumnezeu știa, că fiii săi de astăzi din aceste zile, când tot felul de amăgiri vin ca să biruiască și să se facă chiar și pe cel intrădeavăr, alși, au nevoie să de a fi sigură — de un „câștig” Domnului. De aceea, el a avut grijă ca ghizajii săi, profetii să cuprindă în scrierile lor toate informațiile necesare pentru a ne forma o înțelegere completă începând de la Adam și până în ziua când istoria seculară va fi devenit demnă de crezământ.

„Acei cari vor urma arătării aci făcute de noi, vor vedea cât de exactă și de simplă este această istorie. Vom da în armonie cu acestea mai multe citate și reproducări din istoriile corroborative. Ultimile nu sunt necesare, pentru că istoria din Biblie este completă în ea însăși; aceste mărturii adiționale conțin însă de multe ori amănunte interesante ca nu se găsește alt undeva.

„Dumnezeu l-a spus lui Daniil: „că el nu urmărește să fie înțeles de cei străi”. Informațiile sale au fost numai pentru cei înțelepți.” Pentru acei cari bucuși se uita la Dumnezeu. Acești înțelepți sunt dispuși a începe de la început să creadă, că Dumnezeu le va da la ai săi toate de câte au nevoie; pentru că temerea de Iehova este începutul înțelepciunii.

„Stăruie în vechime a lui Dumnezeu au scris în vremuri diferite și în împrejurări și mai deosebite, de aceea nu va trebui să ne așteptăm a afla într-un loc toate datele, cuprindute într-o singură loc. Intâmplător, s-au făcut referințe la întâmplări pe cari multe din acele vremuri când se scriau, nu știau și de aceea nu era nevoie de amănunte. Cu trecerea timpului însă, amănuntele începau să se întunece, și au rămas numai arătările neînsemnate ale croniclelor. Iarși deci, dacă Dumnezeu a hotărât ca veșele gânduri să nu-l pricéapă, noi avem un nou motiv pentru ce el a rupt lanțul ce apoi să-l lege la alte locuri, pentru a se afla numai atunci când va fi de neapărată trebuință.

„Nu vom încerca de loc să intrăm aci în amănuntele zilelor sau lunilor începuturilor sau sfârșiturilor domniilor diversilor regi, Tehoanaz și Iehoiachim au domnit fiecare câte un an în țara lui. Bibliei însă ei sunt trecuți în domniile regilor predecesori sau succesori (dinainte sau după). Această se dovedește prin perioadele mai sus pomenite din arătările Scripturilor, după cum vom vedea și mai jos.

EXPLICAȚIA HARTEI

„Scripturile dintre liniile verticale luminoase reprezintă fiecare câte un an. Se începe cu al 13-lea an al lui Iosia, la 646 înainte de Chr., anul în care Ieremia și-a început opera de profet; iar Ieremia a figurat în mod prominent în decursul aproape întregii perioade din discuție. Ea încheie cu anul al treilea al lui Cir, data ultimei viziuni scrise a lui Daniil. Referințele Bibliei la evenimentele cari au urmat aceluși an nu sunt în legătură directă cu evenimentele anterioare, de aceea nu le putem întrebuița. Liniile de jos a figurilor (cea mai din jos) reprezintă date cunoscute ca anterioare lui Christos, arătate de obicei ca a Chr. și trebuie citite de la dreapta la stânga, deoarece se citesc îndărăt, de la nașterea lui Christos. Liniile mici de sus pe aceste linii se referă la notele date în explicația acestei Ele sunt așezate lângă datele în care s-au întâmplat evenimentele la cari se referă citatele. Să nu se uite de marginea pentru că ea le scriem pe toate pe partea dreaptă și stânga și notele de jos și de sus cari date sunt sincronice) și formează deci un număr armonios.

„Nu vom detalia nici un eveniment în legătură atâta timp cât acesta se va referi la istoria seculară care poate fi înțeles în mod complet și care îl putem data în mod hotărât. Ambele linii de sus și de jos, care îl putem data în mod hotărât, sunt linii de sus și de jos, care îl putem data în mod hotărât.

„Data lui biblică este a anului 3592 Facere, iar seculară 536 înainte de Christos. Faptul acesta nu trebuie trecut cu vederea, și a fost în mod evident aranjat de Iehova, pentru ca omul, lui Dumnezeu să se poată înțelege deplin. Alte conexiuni nu mai sunt necesare.

„Poate datele anterioare an 686 a. Chr., trebuie conținute pe arătările Bibliei. Istoria seculară nu este un lucru după care să se îndreptă, „dresupusele” erori din Biblie. Pornind deci, de la 536 a. Chr., dela „întâiul an al lui Cir”, vom vedea că cei 70 de ani ai „pustirii țării” trebuie să înceapă cu 70 de ani mai înainte, adică în 606 a. Chr. Cu care întâmplare din istoria evreilor a ajuns să se deaștata? Leviticul 26:34, 35 spune: „Atunci acest popor se va bucura de Sabatele sale în toate zilele cât va rămânea pustiu, și până ce veți fi voi în țara neamurilor voștri [să se însemne, că cele două condiții trebuie să se împlinească în același timp: locuitorii să fie în prizonerie, iar țara pustie]; atunci pământul se va repausa și voi va bucura de anii săi sabatici. Toate zilele cât va rămânea PUSTIUL, va repausa. PENTRU CĂT nu a repausat în anii voștri sabatici, când locuții voi într’insul.”

„Ieremia 25:11, 12, spune: „Și tot pământul acesta va fi prefăcut în ruină și pustietate, și popoarele acestea vor servi pe regele Babilonului șaptezeci de ani. Dar la împlinirea oelor șaptezeci de ani, voi veți servi pe regele Babilonului, zice Iehova.” Aci este arătate întreaga durată, după cum este și în Ieremia 25:2, 2 Cronica 36:19-21 ne explică mai departe. Durata se descrie nimicirea totală a templului, a orașului Ierusalimului, și prinoșirea întregului popor, ni se spune acolo: „Că să se împlinească cuvântul lui Iehova prin gura lui Ieremia, până când pământul se bucură de sabatele sale; căci pe cât timp el a stat pustiu, a ținut sabat, până la împlinirea a șaptezeci de ani.” Cu siguranță, aceasta este destul de lămurit. Țara avea să fie pustiuță timp de 70 de ani pentru că să și țină Sabatele; iar în acest timp poporul lui Israel trebuia să ajungă în captivitate într-o țară dusmană.

„Ieremia 52:12-15 arată, că aceste stări de lucruri au început în al 19-lea an al lui Nebucodonozor, și nu în întregul an al acestuia. 2 Regi 25:2-8 leagă hotărât anul al 19-lea al lui Nebucodonozor cu anul unsprezecelea al lui Zedekia. Nimicirea Ierusalimului în al 11-lea an al lui Zedekia și în al 19-lea al lui Nebucodonozor trebuie să fie pentru noi evenimentul, care a însemnat începutul celor 70 de ani de pustire, adică 606 a. Chr. De aci ne va fi lesne să socotim data tuturor regilor. Zedekia a domnit 11 ani. Domnia sa a trebuit să înceapă cu 11 ani înainte de 606 a. Chr., adică la 617 a. Chr. Iehoiachim a domnit 11 ani, deci domnia sa a început la 628 a. Chr. Iosia a domnit 31 de ani, începând dela 659 a. Chr.; și așa mai departe, până undă vrea cineva să ajungă Iehoiachim a fost detronat, și mulți dintre evrei luați în prinoșare la 606 a. Chr., dar atâta timp cât a mai rămas popor în țara Ierusalimul a fost locuit, și cât timp sacrificiile în templu au continuat, nu se putea zice despre Palestina să a fost fără locuitori și fără Sabate.

„Sunt în Scriptura câteva pasagi cari, la citire grabnică, par a nu fi tocmai în armonie; o mică investigație însă ne va lămuri asupra armoniei. Ieremia 52:28, 29 pomeneste de câteva întâmplări ce ar fi avut loc în anul al șaptelea și unsprezecelea al lui Nebucodonozor; iar 2 Regi 24:12 și Ieremia 52:12 amintesc anul al optălea și al nouăsprezecelea ca date pentru unul și același eveniment. Oricum cineva păgător de seamă va putea vedea ușor că ambele șapte verseturi din Ieremia trebuie că au fost făcute de un scriitor de mai târziu. (Să se bage de seamă afirmația însuși a lui Ieremia din 32:1) Se crede, că acest adaos este datorit lui Ezra, după cum tot lui Ezra s-a atribuit compilarea (cumpunerea) datelor Croniclei. Ezra s-a născut și a fost creat în Babilon dar nu s-a întors în Ierusalim decât în anul al șaptelea al lui Artaxerxes, cu vr. o 69 de ani după 536 a. Chr. (Ezra 7:7). El fiind un scriitor educat, s-a putut ca el să adopte ușor datele din datele asiriene, întrucât pe atunci Babilonul era al Asiriei. Citatul care urmează din „Canonul Asirian” al lui George Smith va fi aci interesant.

„Asirienii au domnit regilor nu se datau dela anul al șaptesprezecelea al lui Artaxerxes. Se pare că nu au avut nici o dată hotărâtă după care să fie aleasă data Anului

Nou; ci, după un număr de cazuri ce ne sunt cunoscute, se pare că practica generală era aceasta, că se socotiau anii domniei dela întâia zi a Anului Nou ce cădea după încoronare, numindu-se perioada dintre ziua încoronării și ziua de Anului Nou: „Inceputul domniei”; anul ce începea cu ziua de Anul Nou, îl numiau „întâiul an al domniei iar următorii erau numărați succesiv dela acesta. Totuși, în datele unor saurător regi asirieni și babiloneni, sunt cazuri în cari anul întâi al domniei se socotia din ziua suirii pe tron și astfel avem două feluri de date pentru succesorii monarhi: Salmanezer, Tiglath Pileser, Sargon, Sennacherib și Nebucodonozor.“

CITAȚIUNI

- a Anul 13-lea al lui Iosia, și începutul operii 646 a. Chr. lui Ieremia ca profet.—Ier. 1:2; 25:3.
- b a. Anul 18-lea al lui Iosia, și anul Marilor 641 a. Chr. Paști ale lui Iosia.—2 Regi 22:3; 2 Cronica 34:8; 35:1-19.
b. Anul probabil al nașterii lui Ezekiel.—Ezekiel 1:1, 2.
- c Data socotită a nașterii lui Daniil Ieremie, 629 a. Chr. unul dintre primii scriitori bisericești (340-430 d. Chr.) afirmă, că Daniil ar fi fost de vro 20 de ani când a fost dus la Babilon. Din Daniil 1:3 este învederat, că dânsul era unul din nobilii luați în prinsoare în anul 617 a. Chr., când Nebucodonozor a dăd în Babilon pe mulți dintre prinții și oămenii de frunte.—Ieremia 24:1; 27:20; 29:2; 2 Regilor 24:14.
- d a. Moartea regelui Iosia.—2 Regii 23:29; 30; 628 a. Chr. 2 Cronica 35:20-24.
b. Domnia de trei luni a lui Iehoahaz.—2 Regii 23:31; 2 Cronica 36:1-4.
c. Inceputul domniei de 11 ani a lui Iehoiachim.—2 Regii 23:34-36; 2 Cronica 36:5-8.
d. Data morții lui Iosia, care este aceeaș cu întâiul an al lui Iehoiachim, este o dată importantă. Ea este în legătură și cu istoria egipteană, care în schimb are de a face în acest timp cu cea babiloneană, care este legată strâns cu aceea a evreilor, și, întâmplător, ea se referă la o seamă de date, cari arată hotărît începutul domniei lui Nebucodonozor. Includem deci aci o seamă de citate cu referințe la Scripturi.
- e Faraon-Necho era pe atunci rege al Egiptului, deasemenea al Siriei, o țară situată la nord de Palestina. Ea nu trebuie confundată cu Asiria, care este situată departe, la răsărit de râul Eufrat și își avea pe atunci capitala Babilonul Faraonul hotărîse să și lărgească împărăția, supunând părți din Asiria. Plecând din Egipt cu o oaste numărăoasă, ținu linia coastei Mediterane, trecu de Palestina, cu ținta la Charchemis, cetate pe țărmul Eufratului, cam la 600 de mile depărtare de Egipt și 500 mile la nord de Babilon. În drumul său intră acolo, Iosia încercă să-l oprească la Meghiddo, dar căzu în luptă.—2 Regii 23:29; 2 Cronica 35:20-24) Se pare, că Faraonul a purces înainte spre Charchemis, a lăsat acolo o gardă puternică și s'a înopoiat în Egipt fără să mai încerce a invada la acea dată țara Asiriei. În a doua campanie a sa, cam peste trei luni după aceea (2 Regii 23:29-34; 2 Cronica 36:1-3), el detronă pe Iehoahaz, pe care evreii îl aleseseră rege în locul lui Iosia și puse pe tronul Ierusalimului pe Iehoiachim, luându-l pe Iehoahaz în prinsoare în Egipt.
- f Citatul care urmează este luat din „Dicționarul biblic” al lui Smith, la titlul Charchemis.
- g „Charchemis nu este clasicul Circesium, după cum s'a crezut în deobște. Ea este mult mai la nord, pe Eufrat. Se pare, că ea comanda asupra trecerii regale a Eufratului... așa că în contestația dintre Egipt și Asiria poziția ei era de o consecință primă. Charchemis pare a fi fost ocupată de Faraonul Necho în scurt după bătălia dela Meghiddo și recucerită de Nebucodonozor după o bătălie în al treilea an după aceea.”
- h Precum Iosia a fost ucis în anul 628 a. Chr., anul al treilea următor a fost anul 625 a. Chr.
- i Se ne mai însemnăm următoarele din „Smith's Bible Dictionary” la titlul Faraon Necho.
- j La începutul domniei sale al (Necho) se luptă con-
tra Asiriei și purtădu-se în cale Iosia și bătălia
a fost ucis regele evreilor la Meghiddo și sa pare
- k Necho s'a întors în Egipt curând după aceea, poate că în acest drum al său fu detronat de către el Iehoahaz. Armata pe care probabil a lăsat-o la Charchemis, fu distrusă de Nebucodonozor în al patrulea an al lui Necho [probabil întâiul an al lui Iehoiachim], acest rege [Necho] nefiind atunci, după cât se pare, în fruntea ei. Bătălia aceasta a dus la pierderea tuturor provinciile egiptene din Asia.“ Aceasta s'a întâmplat în anul 625 a. Chr. sau la începutul nului 624.
- k Ieremia 46:2, zice: „Asupra Egiptului, asupra oastei lui Faraon-Necho, regele Egiptului, care era aproape de fluviul Eufrat, în Charchemis, pe care Nebucodonozor, regele Babilonului, a bătut-o în anul al patrulea al lui Iehoiachim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda.”
- e a. Anul 4-lea al lui Iehoiachim.—Ieremia 25:1; 624 a. Chr. 36:1; 45:1; 46:2.
b. Anul 1. al lui Nebucodonozor.—Ieremia 25:1.
- c. Anul în care Ieremia își scrie profetia de sub 36:1-8.
- d. Să se noteze, că Ieremia la 25:1-3 leagă întâiul an al lui Nebucodonozor cu al patrulea al lui Iehoiachim, și că acopere întreaga perioadă dela al 13-lea an de domnie al lui Iosia până la anul al 23-lea al profetiei lui Ieremia. Aceasta include cele trei luni de domnie ale lui Iehoahaz și arată, că ele nu s'a numărât în socotirea anilor.
- e. În cursul acestui an, cu șapte ani înainte de întâia prinsoare babiloneană, Ieremia a arătat că vor veni 70 de ani de prinsoare pentru păcatele evreilor. Zice Ieremia la 25:11:
- f. „Și tot pământul acesta va fi prefăcut în ruină și pustietate; și popoarele acestea vor servi pe regele Babilonului 70 de ani.”
- g. Aceasta a fost totodată și data bătăliei dela Charchemis. Iosephus spune următoarele în cartea 10-a a „Vechimilor”, cap. 6:
- h. „În anul al 4-lea al lui Iehoiachim, unul care se numia Nebucodonozor a pus stăpânire pe babiloneni, tot atunci el porni cu o mare oaste contra cetății Charchemis care era pe Eufrat, hotărît fiind a se bate cu Necho regele Egiptului, sub care era întreaga Sirie. Reamintim că Necho lăcase acolo cu trei ani mai înainte o mare garnizoană. Fără îndoială aceasta a fost o continuă ațărare în ochii Babilonului Necho, când află de gândul regelui Babilonului, că acesta a pornit contra lui cu oaste, nu disprețuî încercarea, ci cu o mare trupă de oameni se grăbi la Eufrat, pentruca să se apere contra lui Nebucodonozor. Și când se ciocniră, el fu bătut și lăsa pe câmpii de soldați ai săi. Regele Babilonului trecu astfel Eufratul și luă în stăpânire întreaga Sirie, până la Pelusium cu excepția Iudeei.”
- i Pelusium era situat în capul nord-est al Egiptului la sudvest de Iudea. Iosephus spune, că Nebucodonozor nu atinse la această dată Ierusalimul, ci l'a lăsat la o parte. Pe atunci Nebucodonozor nu era de fapt rege al Babilonului, ci opera în calitate de șef al armatei tatălui său. Când auzi de moartea tatălui său, el se află la Pelusium. În legătură cu aceasta să cităm din „Enciclopedia” lui McClintock și Strong:
- j. „Peste câțiva ani el ajunse în fruntea armatei babilonene și fu trimis de tatăl său, care era acum bătrân și infirm, să pună frâu insolenței Faraonului Necho, regele Egiptului. Prințul acesta invadase nu de mult Siria, bătuse la Meghiddo pe Iosia regele lui Iuda, și își mână toată trupa egipteană spre Charchemis, în sus pe Eufrat, cetate care fu spusă Babilonului în participare, teritoriilor asiriene la distrugerea Nivei; Necho stăpâni de ja de vro trei ani aceste ținuturi, când Nebucodonozor porni contra lui cu oaste. În sfârșit într-o bătălie grea la Charchemis, cucerii Coelo-Siria, Fenicia și Palestina, luă Ierusalimul. Iosephus asemenea Scripturilor, spune că a PRECUT PE LANGA IUDEA, înaintă spre Egipt și intrase sau era pe cale de a intra în acea țară, când o veste îl rechemă grabnic la Babilon. Nabopolassar, după pace domnișă 21 de ani murise, și tronul rămase vacant, sau caecă avem motive a o crede, Nebucodonozor de vreme ce se arătase evreilor ca rege al Babilonului, era în adevăr asociat cu tatăl său. Totuș pentruca a dat o mare alarmă în jurul moștenirii, dânsul se grăbi înaintă în capitală, însoțit numai de trupele sale

ușoare; și trecând deșertul, pe semne pe drumul Tadmorului sau Palmirei, ajunse în Babilon înainte de a se fi produs acolo ceva turburare, și își luă domnia cu treabă bună.

k. Autorii de mai sus datează aceasta pe la 604 a. Chr., dar este lesne de dovedit, că aceasta a trebuit să se întâmple exact la 624 a. Chr.

l. Scripturile nu pomenesc nicăieri, că Nebucodonozor ar fi cucerit Ierusalimul înainte de 617 a. Chr. când Iehoiachim a predat cetatea și a fost el însuși ucis și aruncat peste zid. Iosephus spune, că o amenințare a lui Nebucodonozor l-a îngrozit pe Iehoiachim într'atâta [la 620 a. Chr.] că a consimțit să-i plătească tribut timp de trei ani.

m. Să notăm aici o parte interesantă. Rechabiții locuiau în corturi la nord de Iudea. Când Nebucodonozor urmăria pe Necho și cucerii Siria și nordul Palestinei, rechabiții erau să ajungă în linia celor două armate. Îngrozii, ei se repeziră la Ierusalim să scape. „Dară când Nebucodonozor regele Babilonului s'a suit în acest pământ, am zis: Veniți, să mergem în Ierusalim de dinaintea oastei Chaldeilor și a oastei Sirienilor; așa locuim în Ierusalim.“ (Ieremia 35:11) Ierusalimul nu fu luat de Nebucodonozor ceeace se vede bine din versul 17, care vorbește numai despre o pedeapsă ce AVEA să vină.

n. Data profetiei lui Ieremia din 36:1-8, pe care 623 a. Chr. Baruch o citi în templu și mai târziu lui Iehoiachim care o aruncă în foc.—Ieremia 36:9-32.

o. a. Iehoiachim începe a plăti tribut lui Nebucodonozor și continuă să o facă timp de trei ani [pană în 617 a. Chr.]—2 Regii 24:1; Daniil 1:1.

b. Este vădit, că Iehoiachim nu putea să devină tributar lui Nebucodonozor în cel dintâi an al lui Iehoiachim, Faraonul Necho continua să aibă într'o măsură oarecare control asupra Ierusalimului, pentru că pe Iehoiachim el îl adusese pe tron; iar înfrângerea lui de către Nebucodonozor la Charchemisa a fost abia trei ani după aceea, în anul al patrulea al lui Iehoiachim. Să cităm iarăși din Iosephus, „Vechimile“, Cartea 10, cap. 6:

c. „Iară când Nebucodonozor domnise deja patru ani [deci în al 5-lea an al său], care era al optălea an de domnie al lui Iehoiachim peste Evrei [Să se noteze cum se potrivește aceasta cu Ieremia 25:1; dacă anul al patrulea al lui Iehoiachim a fost întâiul an al lui Nebucodonozor, anul al optălea al lui Iehoiachim este al cincilea al lui Nebucodonozor. Vezi harta], regele Babilonului porni cu trupe mari asupra evreilor și obtinu tribut dela Iehoiachim; înspăimântându-l că de nu i-l dă se va război cu dânsul. El [Iehoiachim] se temu de amenințarea aceasta și și cumpără pacea pe bani. Dar în al treilea an [în al nouălea an de domnie a lui Iehoiachim], auzind că regele Babilonului a pornit război cu Egiptenii, nu și-a mai plătit tributul; speranțele l-au înșelat însă, pentru că Egiptenii nu cutezară de data aceasta să se războiască.“

d. a. Anul al 11-lea al lui Iehoiachim. Iehoiachim refuză a mai plăti tribut lui Nebucodonozor.—2 Regii 24:1.

b. Nebucodonozor impresură Ierusalimul și îi cucerește în al optălea an al domniei lui Nebucodonozor. (2 Regii 24:11-12) El luă mulți captivi, inclusiv pe prinți, și îi duse la Babilon.—Vers. 14.

c. Moartea lui Iehoiachim.—2 Cronica 36:6; Ieremia 22:18, 19; 36:30.

d. Iehoiachim [numit și Ieconiah] lăsat ca rege de Nebucodonozor, este detronat de el peste trei luni și dus la Babilon împreună cu mamă-sa, cu femeile, prințelele țării și cu multe bogății și vase ale templului.—2 Regii 24:10-16.

e. Nebucodonozor numește ca rege al Ierusalimului pe Mattaniah, cunoscut mai târziu sub numele de Zedekia, unchiul lui Iehoiachim.—2 Regii 24:17, 20.

f. Între captivii dusi la Babilon, de data aceasta se aflau prinți și nobilii țării printre cari Ezekiel și probabil și Daniil și cei trei soți ai lui.—Ezekiel 1:2; Daniil 1:1-3.

g. Aceasta trebuie socotită ca o dată importantă, întrucât pe ea se bazează toate datele lui Ezekiel.—Ezekiel 1:2; 40:1, etc.

h. Iosephus, în acelaș capitol citat mai sus, spune:

i. „În scurt după aceea regele Babilonului porni contra lui Iehoiachim; acesta îl primi rămânând în cetate temându-se de prezicerile lui Ieremia, și socoti că astfel nu i se va întâmpla nimic. Totuș, când ajunse [regele Babilonului] în cetate, nu ținu seamă de înțelegerea făcută, că îi ucise pe toți ce erau în floarea vârstei și în floarea demnității, împreună cu regele lor Iehoiachim, pe care noronci să-l arunce peste zid, fără să-l mai încroape să se compare cu Ieremia 22:18, 19] și îl unse pe fiul lui [Iehoiachim] rege peste țară și cetate; luă apoi pe cei mai de seamă în prinoare, trei mii de toți, și-i duse la Babilon, aflându-se între ei profetul Ezekiel, care era încă tânăr [de 25 de ani numai, Ezekiel 1:1, 2]. Și acesta fu sfârșitul regelui Iehoiachim, după ce trăi 36 de ani și doi domni unsprezece. El fu urmat de Iehoiachim... Acesta domni trei luni și zece zile.“

j. Nici o Scriptură nu pomeneste nicăieri, că înainte de data aceasta [617 a. Chr.] ar fi fost dusi la Babilon unii prizonieri sau vase din templu. Daniil 1:1 [care se referă la al treilea an al lui Iehoiachim] nu s'a putut referi la al treilea an de domnie al lui Iehoiachim, ci numai la anul al treilea al vasalității [robiei] lui, pentru că acesta a fost anul refuzării tributului; pentru că la cealaltă dată Nebucodonozor nu era rege al Babilonului, după cum și mai sus am arătat [Vezi anii 624 a. Chr. I; 606 a. Chr. d. e; 605 j.]

k. Iosephus, în „Antichitățile“ Cartea 10, cap. 7, ne mai dă un amănunt interesant:

l. „După ce regele Babilonului dădu împărăția lui Iehoiachim, îi păru rău de aceasta, de teamă că acesta va atâta o răscoală pentru ași răzbuna uciderea tatălui său; [O informațiune adăogă că Nebucodonozor auzise, că Iehoiachim intrase deja în alianță cu regele Egiptului, după cum făcu și sucesorul său Zedekia, și de aceea a trimis contra lui armată, îndată după ce își începuse domnia.] De aceea el trimise armată contra lui și îl impresură pe Iehoiachim în Ierusalim. Fiind de dispoziție bună, acesta în-țori ca cetatea să ajungă în primeie din cauza lui, ci își luă pe mamă-sa și pe cei iubiți ai săi și îi predă comandantilor trimiși de regele Babilonului și îi făcu pe aceștia să-l jure, că nici el nici cetatea nu vor suferi nimic. Legământul acesta nu fu observat însă nici un singur an; pentru că regele Babilonului dădu poruncă generalilor săi să ia prizonieri pe toți din cetate; atât pe tineri cât și pe mesteri, și să-i aducă legati; aceștia erau 10,832 de toți; la fel și pe Ioachim, pe mama și pe prietenii lui. Și când aceștia îi fură aduși înainte, îi puse sub pază și îl unse rege pe unchiul lui Iehoiachim, pe Zedekia; pe acesta îl puse să-i jure, că va păstra cu certitudine împărăția pentru el și nu va face nici o inovație, nici vre-o alianță de prietenie cu Egiptenii. [Acest jurământ Zedekia îl călcă și profetul a declarat, că aceasta a fost cauza directă pentru care Domnul l-a trimis pe Nebucodonozor ca să-l răstoarne].—Ezekiel 17:11-21.

m. a. Data profetiei false a lui Anania și a reșpiciului lui Ieremia, după cum ne arată Ieremia 28:1-11. Ieremia

b. Anul în care Ieremia a scris o Scrisoare captivilor cari erau deja în Babilon și cari prin profetia falsă a lui Anania au fost înșelați spunându-le că nu trebuie să-și aștepte întoarcerea timp de 70 de ani deplină.—Ieremia 29:1-32.

c. Ieremia a trimis această scrisoare a sa prin Seraiah, care fără îndoială a acompaniat pe Elasah și Gemariah, trimiși speciali ai regelui Zedekia către Nebucodonozor regele Babilonului, în al patrulea an al lui Zedekia. Să se compare Ieremia 29:1-3 cu 51:59-62.

d. În această scrisoare este a doua profetie a celor 70 de ani de prinoare; și aceasta s'a făcut cu șapte ani înainte de distrugerea Ierusalimului, în anul întâi al pustiirii țării, în anul 606 a. Chr. Să se compare Ieremia 29:10 cu 51:59.

e. Al 5-lea an al captivității lui Ezekiel și a 612 a. Chr. al lui Iehoiachim.—Ezekiel 1:2.

f. Anul al 30-lea pomenit în versul 1 se referă fără îndoială la vârsta lui Ezekiel. El ar fi fost deci de 25 de ani în zilele căderii sale în prinoare și de 80 când a avut viziunea; vârsta la care un preot își pu-

tea începe funcțiunea. In versul 3, el se pretinde a fi preot, iar preoția nu și-o putea începe numai la etatea de 30 de ani.

k Anul al 6-lea al captivității, data viziunii din 611 a. Chr. Ezekiel 8.

l Anul 7 al captivității. Ezekiel primește instrucțiunile de cari vorbește în cap. 20. 610 a. Chr.

m a. Răzvătirea lui Zedekia contra Babilonului.—2 Cronica 36:13. 608 a. Chr.

b. Nebucodonozor pornește impresurarea Ierusalimului cam prin Noembrie sau Decembrie.—2 Regii 25:1; Ieremia 39:1; 54:4; Ezekiel 24:1, 2.

n a. Anul al 10-lea al lui Zedekia, al 18-lea al lui Nebucodonozor.—Ieremia 32:1, 2. 607 a. Chr.

b. Anul al 10-lea al captivității lui Ezekiel și data vestii dela Dumnezeu și pomenită în Ezekiel 29.

o a. Al 11-lea an al lui Zedekia, al 19-lea al lui Nebucodonozor.—2 Regii 25:2, 8; Ier. 52:5, 12. 606 a. Chr.

b. Ierusalimul e cucerit și nimicit; zidurile sfărâmate; toate palatele nimicite; templul ars.—prin Iulie, după 18 luni de asediu [Vezi 608 b.]—2 Regii 25:4, 9, 10; 2 Cronica 36:18, 19; Psalm 74:6-8; 79:1-7; Ieremia 52:13.

c. Inceputul celor 70 de ani de „pustiire a țării“; toți cetățenii au fost luați, cu excepția acelor cari, puțini, au fugit peste câteva luni în Egipt. Nimic nu a fost lăsat în țară sau în orașe, „pentru că să se implinească cuvântul Domnului... până când țara se va fi bucurat de saba-tele sale... până se vor implini 70 de ani.“—2 Cronica 36:21; Leveticul 26:33-35.

d. Restul vaselor de aur sau de argint ale templului și stâlpii de bronz ai curții fură duse la Babilon. Iudea deveni un pustiul fără nici un locuitor.—2 Cronica 36:18; 2 Regii 25:13-17.

e. Feciorii lui Zedekia fură uciși în fața tatălui lor, apoi ochii tatălui fură scoși, iar el dus la Babilon, unde muri fără să-l vadă vreodată. Astfel s'a implinit o îndoită profecție.—Vezi Ieremia 32:4, 5; 34:3; Ezekiel 12:13.

f. Gedaliah este numit de Nebucodonozor guvernator peste puținele sute de inși rămași în țară. El fu omorât nu peste mult, iar cei rămași fugiră în Egipt, luând cu ei pe Ieremia și pe Barua.—Ieremia 39:7 până la 43:13.

g. Palestina n'a fost devastată în întregime, ci numai aceea parte a ei cunoscută sub denumirea generală de Iudeea cuprinzând aproximativ partea care a fost dată din început lui Iuda și Benjamin. Samaritenii au continuat să trăiască în țara lor în tot timpul celor 70 de ani. Vezi notele de mai jos.

h. Anul al 11-lea al captivității lui Ezekiel și al profetiei lui dela cap. 31.

p a. Data profetiei lui Ezekiel din cap. 32 și 605 a. Chr. 33. Vezi 32:1; 33:21.

b. Să considerăm aici câteva Scripturi cari par a se contrazice. 2 Regii 24:18 ni-l arată pe Iehoiachim în vârstă de 18 ani, iar 2 Cronica 36:9 ca fiind de opt ani. Una dintre ele este evident greșită de vreun copist. [Vezi nota din pag. 53, Vol. II, englez, din „Scripture Studies“] Aceasta nu importă prea mult și nu schimbă de loc cronologia. Sunt alte câteva, cari au oprit pe istorici, cu toate că nici ele nu pot schimba lanțul cronologic, deoarece avem determinată întreaga perioadă. Ele sunt însă interesante și pentru că au fost unii cari s'au împiedecat în ele, le vom înregistra în scurt.

c. Daniil 1:1 spune: „In al treilea an al domniei lui Iehoiachim, regele lui Iuda, a venit Nebucodonozor, regele Babilonului la Ierusalim, și l-a impresurat.“ In marginea multor biblii din Oxford data acestei este pusă la 607 a. Chr. iar cei 70 de ani de captivitate sunt socotiti a fi început în anul care a urmat, adică în 606 a. Chr. Se citează adeseori 2 Regii 24:1 pentru sprijinirea acestei socoteli.

d. Dacă vom citi cu grijă Regii 24:1-4, ni se va arăta că aceasta nu spune că Nebucodonozor se suită asupra Ierusalimului. Cuvântul ebreesc care e tradus aer cu „suflet“ este „nephesh“ și înseamnă „viață“. Este cuvântul alah „Domnului“ folosit de seta de Chaldee și siriene în moabit și de filii

lui Ammon, și de bună seamă sub comanda lui Nebucodonozor ca să robească pe Iehoiachim; pentru că Iehoiachim plătia lui Nebucodonozor tribut pentru ași ușura situația.

e. Ieremia 25:1 ne informează, că al 4-lea an al lui Iehoiachim a fost anul întâi al lui Nebucodonozor. Ieremia 46:2 întărește această afirmație. Toate datele conexes dintre Nebucodonozor și Iehoiachim și Zedekia se potrivesc, după cum am mai arătat. Toate acestea arată, că Nebucodonozor nu putea să ia Ierusalimul în al treilea an al lui Iehoiachim, pentru că el nu a putut să birue pe Faraon-Necho decât în al patrulea an al lui Iehoiachim. De aceea trebuie să găsim afirmațiunii lui Daniil 1:1 o altă explicație. Se poate ca unii copisti să fi făcut vr'o greșală; și pentru că nu forma o verigă din lanțul cronologic, Domnul n'a văzut trebuința să fie îndreptată, ci, ne-a lăsat destule evidente pentru ca să determinăm și fără aceasta întreaga perioadă. Oricum, Daniil a scris fiind în Babilon, aflându-se într'o înaltă poziție oficială și, cupiind, posibil, date babiloniene, cari se referiau, după cum vedem că este cazul, la anul al treilea al supunerii lui Iehoiachim față de Nebucodonozor. Acest al treilea an de vasalitate a fost anul al 11-lea al domniei lui Iehoiachim, și a format data întrebuintă de Daniil.

f. Un alt text este din Daniil 2:1, care se începe astfel: „Iar în anul al doilea al domniei lui Nebucodonozor“, etc., în care regele a avut minunatul său vis împreună cu câteva pățanii înspăimântătoare pentru bărbații înțelepți din împărăție, cari sunt povestite în capitolul al doilea. Dacă acestui vers (1) i-se dă interpretarea obișnuită după care acesta este al doilea an dela suirea lui Nebucodonozor pe tron, nu se poate împăca cu versurile 5 și 18 din cap. 1: Să se observe bine această nepotrivire.

g. Să ne închipuim, că întâiul an al lui Nebucodonozor a fost anul în care Daniil și tovarășii săi au ajuns în Babilon, și că Nebucodonozor ar fi dat imediat instrucțiunile cari sunt arătate în Daniil 1:5. Acum, dacă visul regelui ar fi fost în al doilea an de domnie, atunci trebuia să fi fost pe timpul când Daniil și tovarășii săi erau încă la școală. Partea dela sfârșit a capitolului spune că Nebucodonozor a fost atât de încântat de înțelepciunea și de grația învederată a lui Dumnezeu asupra lui Daniil încât „a căzut pe fața sa și s'a închinat lui Daniil“. Atuncea regele a mărit pe Daniil, i-a dat mari și multe daruri și l-a pus guvernator peste toată provincia Babilonului și capul presedintilor celor peste toți înțelepții Babilonului. Și a cerut Daniil dela Rege și a pus pe Sadrac, pe Meșac și Abed-Nego peste treburile provinciei Babilonului; iar Daniil ședea în poartă regelui.

h. Dacă toate acestea se întâmplau în al doilea an al lui Nebucodonozor, atunci Daniil și tovarășii săi trebuia să mai stea un an la școală până să ajungă la examen, după cum ni-se spune în Daniil 1:18. Se pare aceasta cu puțință? Și iarăși, dacă Daniil nu era decât de 12 ani când a ajuns în Babilon, el n'ar fi avut decât 14 ani la această dată. Putut-ar fi atunci un rege de abilitatea lui Nebucodonozor; să pună un copil în fruntea treburilor provinciei Babilonului și să-l facă rege peste toți sfetnicii săi? Putut-ar fi regele să-i cadă înainte și să se închine unui copil de 14 ani? Chiar și de era Daniil de douăzeci de ani la sosirea sa în Babilon—după cum unii îl socot—totuși la această dată nu era decât de 22 de ani, deci și în acest caz prea tânăr pentru o asemenea demnitate.

i. Noi vom sugera deslegările de mai jos, dintre cari nici una nu va fi fără temei și în dezarmonie cu alte Scripturi:

j. O citire din punct de vedere critic a lui Daniil 1:1-3 nu reclamă concluzia, că ceea ce urmează a trebuit să urmeze imediat. Acest text este numai un prelude sau o introducere. Acestea îi urmează apoi o povestire a celor întâmplate în scurt după sosirea lor la Babilon: Nebucodonozor dă lui Asphenaz instrucții să aleagă pe cătiva dintre tinerii bine crescuți mai cu seamă dintre cei din sămânția regală și dintre prinți, pentru ca să-i trimită pentru trei ani la școală. La sfârșitul acestui aerod au fost examinați chiar de către rege și fură găsiți cu mult peste comun. Nu se pomeneste niciari, să li se fi făcut vreun onor la această dată. El dispărură pentru a fi bucată de vreme din fața regelui între timp, apoi Nebucodonozor înși și nimic Ierusalimul. [A. 606 a. Chr.]

aduse mult mai mulți captivi la Babilon, împreună cu resturile vaselor din templu. Tratatamentul acestor prizonieri evrei a fost din partea părănului rege al Babilonului un subiect de critică. Li-se deteră multe libertăți, trăiau în comunitățile sale și li-se îngădui să-și aibă legile lor; slujbele lor religioase n'au fost în special împiedecate, iar bărbații erau adeseori scutiți de serviciul militar. Se pare că a trebuit să fie la curte o oarecare influență în favoarea lor.

k. Dumnezeu s'a îngrijit tot atât de bine de aceștia cum cu 1700 de ani în urmă s'a îngrijit prin Iosif de fii lui Israel. Și de data aceasta, acel de care s'a folosit, a fost un rege, asupra căruia a trimis, ca și atunci, un vis. Sfetnicii țării fură chemați ca să spună și să talmăcească visul. Deoarece ei nu-l putură talmăci, se dete poruncă ca toți sfetnicii să fie uciși. Porunca aceasta trebuie să fi produs multă consternare și să fi pătruns adânc în public; tocmai așa dupăcum dorise Iehova. Daniil și tovarășii săi, recunoscători ca sfetnici, urma să fie și ei decapitați. (Daniil 1:20; 2:13) Dar pentrucă Daniil a fost ales de Dumnezeu ca să descopere și să talmăcească visul, el fu îndat' odorat de către rege cu o înaltă distincție, asemenea și cei trei tovarăși ai săi cari și ei ocupau în împărăție poziții înalte, așa el a ajuns în starea de a exercita în favoarea fraților săi, a evreilor, o influență mare. Astfel onorează Dumnezeu pe slujile sale credincioase și protejază pe poporul său ales; și la fel își manifestă El supraveghierea asupra întregii lumi și face chiar și pe regii păgânității să i-se închine.

l. În ce an s'au întâmplat toate acestea? Data lor nu este necesară pentru a stabili legătura cronologică, pentru că aceasta o găsim în altă parte; totuș ea este interesantă și trebuie să o găsim potrivitându-se celorlalte scripturi. Dacă anul 606 a. Chr. a fost anul al 19-lea al lui Nebucodonozor dupăcum am aflat mai sus, atunci anul 605 a. fost al 20-lea. Cartea lui Daniil este scrisă parte în limba ebraică, parte în cea arameică. Limba arameică în foarte multe părți se aseamănă de aproape cu cea arabă. În arabă cifra este însemnată cu un punct, dupăcum noi este cu un zero. Astfel zece este însemnat cu unu urmat de un punct [1.], douăzeci cu doi urmat de un punct [2.]. Deci așa i-a fost lesne vr'unu copist să treacă punctul cu vederea, mai cu seamă dacă originalul va fi fost învechit.

m. Oricum, aceasta de mai jos va fi cea mai rezonabilă: Am văzut din hartă, că anul al 20-lea al lui Nebucodonozor este sincron cu al doilea an al împărăției sale mondiale. Atâta timp cât Iehova a avut pe tron un reprezentant, pe regii tipici ai lui Israel (1 Cronica 29:23) Nebucodonozor nu se putea numi de fapt monarh absolut, după cum arată Daniil 2:37, 38. Cu căderea lui Zedekia, ultimul rege tipic, domnia lui Nebucodonozor deveni absolută. Cartea lui Daniil va fi fost scrisă cu mult după întâmplarea acestor evenimente; iar memoria lui leagă în mod firesc domnia lui Nebucodonozor cu timpul în care acesta deveni monarh mondial și în care nu mai există un regat tipic al lui Dumnezeu. În sensul acesta expresia: „anul al doilea al domniei lui Nebucodonozor”, ar fi în întregime adevărată și nu contrazice în nici un chip datele din Cronici, Cartea Regilor și Ieremia. Daniil ar fi avut cel puțin 24 de ani, chiar dacă a fost luat în prinoare la vârsta de 20. Este o vârstă destul de tânără pentru cineva, ca să ocupe o astfel de poziție de onoare și credință, mai cu seamă—chiar și dacă prin intermediul regelui—a fost ridicat la ea de către Dumnezeu. Iosif era de 30 de ani, și tot de atâția a fost David când a ajuns la mărire. Așa pare mult mai în armonie cu metoda generală a lui Dumnezeu.

n. Exemplele din istoria modernă sunt deasemenea în această regulă:

o. Wilhelm I al Germaniei a ajuns rege al Prusiei, al celui mai mare stat din imperiul german, în Ianuarie 1861, iar împărat al Germaniei în 1871. Astfel întâiul său an de împărăție a fost al 11-lea al crâiei sale. Expresia: „anul al doilea al domniei lui Wilhelm I” poate fi corectă, cu toate că de fapt era al 12-lea an al crâiei lui. Cuvântul malekuth, întrebunțat de Daniil are mai mult sensul de „împărăție” sau „stăpânire” și este tradus de 21 ori în ori cu cuvântul „domnie” și de 49 de ori cu acela de „crâie”; aceasta în timp ce cuvântul tradus de obicei cu „aceea de domnie” este în 10 însemnat cu „fi rege”

și figurează de 284 de ori. Daniil 2:1 ar fi mult mai bine tradus astfel: „In cel de al doilea an al împărăției lui Nebucodonozor”, etc.

p. Un caz similar este acela al reginei Victoria a Angliei. Ea ajunsese regină în 1837, iar împărăteasă abia în 1877. Întâiul an de împărăție al ei a fost al 41-lea de când era regină.

q. Recunoscut deja ca sfetnic încă înainte de campania a doua din 606 a. Chr. a lui Nebucodonozor, Daniil cunoștea fără îndoială nu numai pe rege, ci și pe mulți bărbați de seamă și generali de armată ai țării. El trebuia să știe de scrisoarea lui Ieremia din 613 a. Chr., adresată captivilor duși la Babilon în 617 a. Chr. Când Nebucodonozor pornise contra Ierusalimului, ce era mai rezonabil din partea lui Daniil decât să-i spună de profetia lui Ieremia, că va cuceri cetatea? Nu trebuie deci nici o sfortare de imaginație, pentru a citi dintre rânduri, că pe Nebucodonozor îl va fi interesat mult proorocul care i-a prezis biruința și care mai era și un prieten al lui Daniil. Ce ar fi mai natural așa dar, decât ca regele să fi dat ordine speciale pentru a se da de Ieremia și a-l trata bine? Zedekia îl lăsase pe Ieremia în curtea temniței și acolo fu găsit de generalii lui Nebucodonozor. Ce temei mai natural al solitudinii victoriosului rege pentru bietul prizonier, decât acel relatat de Ieremia 39:11-14 și decât explicația căpitanului din cap. 40:2-4?

r. a. Data viziunii lui Ezekiel despre Templu 592 a. Chr. relatată în capitolele 40-48.

b. Ezekiel leagă anul al 25-lea al captivității sale cu acel al 14-lea al nimicirii Ierusalimului, arătându-le astfel sincronice ambele date, ceea ce este în armonie cu toate datele pomenite anterior. Aceasta se putea nota ușor dacă ne vom referi la hartă.—Ezekiel 40:1.

s. Ultima dată pomenită de Ezekiel. El prezice că Babilonul va avea cu Egiptul de lucru pentru luarea Tirului.—Ezekiel 29:17 până la 30:26.

t. a. Anul al 37-lea al captivității lui Iehoiachim. —Ieremia 52:31; 2 Regii 25:27-30.

b. Din textele de mai sus se va ști lesne, că acesta este întâiul an al lui Merodach cel rău, feciorul lui Nebucodonozor. Nebucodonozor murise sau în decursul acestui an, sau cu un an mai înainte. Domnia lui a fost deci de 44 sau 45 de ani.—de la 625 până la 580 sau 581 a. Chr. Iși nr dela 605-563 a. Chr. dupăcum o arată cei mai mulți dintre istoricii.

u. Dacă Belsazzar a domnit timp de 17 ani, 555 a. Chr. până la căderea Babilonului întâmplată în 538, atunci acesta este întâiul an de domnie al lui Belsazzar și totodată anul viziunii lui Daniil arătată în Daniil 7. Data aceasta însă nu are de a face cu linia cronologică.

v. Pe baza celor de mai sus, acesta ar fi al 553 a. Chr. treilea an de domnie al lui Belsazzar și anul viziunii arătate în Daniil 8.

w. a. Ultimul an al lui Belsazzar, marea sărbătoare. Serisul de pe perete și talmăcirea lui de Daniil.—Daniil 5.

b. Babilonul cade în mânele Mezilor și al Persilor, sub Darie Medul și Cir Persul. Inceputul celui de al doilea imperiu niversal.

x. În scurt după „întâiul an al lui Darie”, probabil prin 537 a. Chr. un finger fi face lui Daniil vizita descrisă în Daniil 9.

y. a. Întâiul an al lui Cir regele Persiei. Se pare că Darie a murit și a rămas Cir monarh singur peste împărăția dualistă.

b. Sfârșitul celor „70 de ani de pustiire a țării”.

c. Cam 50,000 dintre cei mai zeloși evrei se întorc la Ierusalim cu înăduința din partea lui Cir de ași reconstrui templul. (Să nu se confunde aceasta cu învînta rea reconstruirii zidurilor dată lui Neemia 82 de ani mai târziu în 454 a. Chr.—Daniil 9:25) Evreii înapoiată și au găsit țara goală, casele necupate iar orașele fără locuitori și la această dată. Ultimul dintre Evreii părăsiți fu

dea prin lunile Iulie-August [stil modern], 606 a. Chr. Evreii reintrași la 536, au ajuns în Iudea tot prin Iulie sau August. Tara li-a fost astfel pustie 70 de ani Intregi. Prin luna a șaptea ei fură în stare ași vedea vetrele cu rășite și suficient aranjate, așa că se putură aduna pe ruinele Ierusalimului pentru a aduce jertfele Zilei de Is-pășire. Astfel prin Octombrie se adună poporul ca un sin-gur om la Ierusalim, ca să aducă olocauste dupăcum este scris în legea lui Moisi. Vezi Leviticul 16:29 și Ezra 3:1-7. Ierusalimul putea să fie numai morman de cenuși, el era însă sfânt fiecărei inimi evreiești.

d. Mai este un text care pentru mulți este ca o enigmă. Ieremia 52:30 pomeneste, că Nebucodonozor în al 23-lea an al lui a adus la Babilon o nouă mulțime de evrei. Unde a mai putut el să mai găsească evrei, dacă țara le era golită încă în al 19-lea an al lui? Să ne însemnăm următoarele din cartea 10-a a „Vechimilor” a lui Iosephus, cap. 9:

e. „Deci nici poporul nici Iohanan nu se supuseră poruncii lui Dumnezeu dată prin profet, ci s'au dus în Egipt și-l luară de acolo pe Ieremia și pe Baruch. În timp ce ei se aflau acolo, Dumnezeu înștiință pe profet că regele Babilonului e pe cale de a porni contra egiptenilor și îi porunci să spună poporului, că Egiptul va fi ocupat și că regele Babilonului va ucide pe unii din ei și va lua noii captivi și-i va duce la Babilon; iar lucrurile acestea se și întâmplară mai târziu întocmai. Pentru că în al 5-lea an după nimicirea Ierusalimului, care era al 23-lea an de domnie al lui Nebucodonozor, acesta porni în expediție contra Coelo-Siriei; și după ce trecu peste aceasta, purtă război cu Amonitii și cu Moabitii; și după ce supuse toate popoarele acestea, se aruncă asupra Egiptului pentru că să-l robească. El ucise pe regele care domnia atunci acolo, luă cu el pe evreii din prinoșirea de acolo și-i duse cu el la Babilon. Și acesta fu sfârșitul poporului evreilor, ca să treacă de două ori Eufratul. Pentru că poporul celor 10 seminții din Samaria fu scos de acolo de Asirieni în zilele regelui Osea. Iar după aceasta poporul celor două triburi rămase acolo și după nimicirea Ierusalimului, fu luată cu sine de către regele Babilonului și Chaldeei. Iar în ce privește pe Shalmanasar, acesta scoase din țara lor pe Israelii și așeză acolo poporul Cutianilor, care era celtă început în interiorul Persiei și Mediei; ei luară apoi numele de Samariteni, după noua lor țară în care au fost aduși. Regele Babilonului însă, care scosese și cele două triburi, nu mai aduse nici un popor în țara lor. Și astfel întreagă Iudea și Ierusalimul și Templul au continuat a rămânea pustiiți șaptezeci de ani-impliniți.”

f. Inceperea reconstruirii templului, care însă nu a ajuns la capăt decât peste 70 de ani. — Ezra 3:8; 6:15.

g. a. Anul al 3-lea al lui Cir. b. Anul ultimei viziuni de care ne vorbește Daniil. (Daniil 10:1) Daniil era îndoiială de cel puțin 95 de ani la această dată. Cât a mai trăit încă, nu avem de unde o ști. Cir a mai domnit câțiva ani, și putem ști cu siguranță, că l-a lăsat pe Daniil încă într-o viață prosperă.

CUGETE DE INCHEIERE

Un mic studiu al hărții împreună cu citatele din Scrip-turi, ne va arăta, cât este de simplă întreaga chestiune dacă am stabilit-o așa cum trebuie. Despre data referin-telor date de Ieremia și Ezekiel, trebuie să ne asigurăm imediat, căutând în hărți, sub numele diverselor per-soane pomenite. Astfel anul al optulea al lui Nebucodonozor după cum îl vedem, este anul 617 a. Chr. Anul al 5-lea al captivității lui Iehoiachim este 612 a. Chr. Odată în-dată în hărți persoana numită, anul domniei, profetiei sau captivității, și, urmată apoi linia verticală până la datele din linia din josul hărții. Va fi asemenea de inte-res să se luze în legătură cu acest studiu, un atlas biblic și așa numiți astfel diversele localități pomenite.

Nor nu sîntem nemulțumiri a armoniza aceste datele istorice, precum și Scriptura înfățișată de Dumnezeu și folositoare în viața noastră spre mustrare și spre

îndreptare, spre înțeleptire care este în dreptate, ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit, gătit deplin spre orice lucru bun. — 2 Timotei 3:16, 17.

- Post-a cunoașterea cronologiei totdeauna trebuitoare mântuirii? § 1, 2, 8.
- În ce chip s'au înregistrat de obicei evenimentele istorice până la 600 a. Chr.? § 3.
- Există vre-o excepție și unde s'a găsit această istorie? § 4.
- Care a fost problema istoricilor? Ce încearcă ei astăzi a face? Sînt ei totți demni de crezământ? § 5.
- Cum se pot înlătura orice-dificultăți? § 6.
- În jurul căror date au avut istoricii dificultatea cea mai mare? De ce? § 9, 10.
- Carl a fost regii Babilonului după „McClintock & Strong's Cyclopedia”, dela 625 la 538 a. Chr.? § 11, 12.
- Este Biblia de acord cu aceasta în privința domniei lui Nebucodonozor? § 13.
- Când și-a spus Ieremia întâia profetie despre cei 70 de ani de pustiere a țării? Când a devenit ea fapt? Ce alte captivități mai figurează? § 14.
- Gănditu-s'a Dumnezeu în mod vădit la biserică atunci când s'au înregistrat acestea? § 15-19.
- Ce perioadă de timp cuprinde harta alăturată? § 20.
- Care eveniment este fixat atât în istoria evreiască cât și în cea secolară? § 21.
- Poste fi istoria secolară chemată să corecteze presupusele greșeli ale Bibliei? Cu ocazia cărui eveniment din istoria evreiască a'a devastat țara? § 22.
- Ce eveniment s'a întâmplat în anul 19-lea al lui Nebucodonozor și în al 11-lea al lui Zedekia? § 23.
- Cum se împacă Ieremia 52:23, 29 și 32:1 cu Ieremia 52:12 și Regii 24:12? § 24, 25.

CITATE

- Cum sînt notați anul 646 a. Chr.? 641 a. Chr.? 629 a. Chr.? Ce eveniment a avut loc în 629 a. Chr.? § 628 a, b, c.
- Când a murit Iosia? Cine l-a urmat? § 628 d.
- Cine a fost Faraonul Necho? Siria și Asiria sînt ele același lucru? § 628 e.
- De sine a fost cucerită Charchemisa? De cine, a fost luată peste trei ani? § 628 f, g, h.
- Ce dovezi mai avem că aceasta s'a întâmplat în 625 a. Chr.? § 628 i, j, k.
- Numiți trei amănunte interesante din 624 a. Chr.? § 624 a, b, c.
- Ce s'a întâmplat în anul al 23-lea de profetia al lui Ieremia? § 624 d, e, f.
- Ce spune Iosif despre Charchemisa? § 624 g, h.
- În cări două puncte greșete Enciclopedia McClintock & Strong? § 624 i, j.
- Când și-a scris Ieremia profetia dela cap. 36:1-57? § 625.
- Când a început Iehoiachim a plăti tribut lui Nebucodonozor? În care an al lui Nebucodonozor s'a întâmplat aceasta? § 620 a, b, c.
- Când a început Iehoiachim să plătească tribut lui Nebucodonozor? § 617 a, b.
- Cine l-a urmat lui Iehoiachim? Pe cine l-a admis Nebucodonozor ca rege al lui Iuda? § 617 d, e.
- Cine a fost dus ca prizonier la Babilon în acest timp? § 617 f.
- Este această dată importantă din punctul de vedere al lui Ezekiel? § 617 g.
- Ce spune Iosephus despre expediția contra lui Iehoiachim? § 617 h, i.
- Găsecu-se scripturi cari să arate că ar fi fost luată captivă și vase bisericesti și înainte de 617? Care este sînsul vădit al lui Daniil 1:1? § 617 j.
- Ce spune Iosephus despre data aceasta? § 617 k, l.
- Ce amănunte de interes s'au produs în 613 a. Chr.? § 613 a, b, c.
- Când și-a spus Ieremia a doua profetie despre devastarea de 70 de ani a țării? § 613 d.
- La ce se referă anul 80-lea din Ezekiel 1:1? § 612 b.
- Carl sînt evenimentele mai însemnate din 611, 610, 608 și 607 a. Chr.? Când a fost nimicît Ierusalimul? Când s'au început cei 70 de ani de pustiere a țării? § 606 dela a, b.
- Concede anul al 11-lea de captivitate cu întîlni an al devastării? § 606 h.
- Când a scris Ezekiel capitolele 32 și 33 ale profetiei sale? § 605 g.
- Cum vom armoniza câteva afirmațiuni ale Scripturii cari par contradictorii? § 605 dela b până la g.
- În ce an s'a scris Ezekiel viziunea despre templu? § 592 a.
- Este important de știut că anul al 25-lea al captivității sale (când a avea 50 de ani) este anul al 14-lea al devastării țării-Iudeei? § 592 b.
- Carl sînt cele câteva evenimente cari se evidențiază în anul 590, 589, 588 și 587 a. Chr.? Care este data înfățișată an al lui Cir? Care an sînt afăriți devastarea țării? § 586 a, b.
- Ce s'au înfățișat în anul 586 a. Chr.? Care sînt evenimentele anului al ajuns evreii la Ierusalim? § 586 c.
- Numiți numele Iosephus pe Ieremia 52:30? § 586 d.
- În ce an au început evreii reconstruirea templului? § 586 e.
- În ce an a scris Daniil ultima profetie rămasă dela el? § 584 b.
- De ce va fi cooperivă mică studiere a hărții? § 25.
- Sunt sau nu chemată a armoniza a hărții încercate ale istoriei